

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА

СЛАВИСТИЧКИ СТУДИИ – РУСКИ, ПОЛСКИ, ЧЕШКИ И СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК
Прв циклус студии
Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	СС-2023-з-1-1	Јазик и граматика А1*	прв	2	6	6
2.	СС-2023-з-1-2	Јазик и граматика Б1**	прв	2	6	6
3.	СС-2023-з-1-3	Книжевност во словенски контекст 1	прв	2	2	6
4.	СС-2023-з-1-4	Општа лингвистика	прв	4	0	4
5.	СС-2023-з-1-5	Славистика 1	прв	3	1	4
6.	СС-2023-з-1-6	Современ македонски јазик 1	прв	2	2	4
7.	СС-2023-з-2-1	Јазик и граматика А2	втор	2	6	6
8.	СС-2023-з-2-2	Јазик и граматика Б2	втор	2	6	6
9.	СС-2023-з-2-3	Книжевност во словенски контекст 2	втор	2	2	6
10.	СС-2023-з-2-4	Теорија на книжевноста	втор	3	0	4
11.	СС-2023-з-2-5	Славистика 2	втор	3	1	4
12.	СС-2023-з-2-6	Современ македонски јазик 2	втор	2	2	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	СС-2023-з-3-1	Јазик и граматика А3	трет	2	6	6
2.	СС-2023-з-3-2	Јазик и граматика Б3	трет	2	6	6
3.	СС-2023-з-3-3	Книжевност во словенски контекст 3	трет	2	2	6
4.	СС-2023-з-3-4	Теорија на преведувањето 1	трет	2	2	4
5.	СС-2023-л1-3-	Изборен наставен предмет од Листа 1	трет			4
6.	СС-2023-л2-3-	Изборен наставен предмет од Листа 2	трет			4
7.	СС-2023-з-4-1	Јазик и граматика А4	четврти	2	6	6
8.	СС-2023-з-4-2	Јазик и граматика Б4	четврти	2	6	6
9.	СС-2023-з-4-3	Книжевност во словенски контекст 4	четврти	2	2	6
10.	СС-2023-з-4-4	Теорија на преведувањето 2	четврти	2	2	4
11.	СС-2023-л1-4-	Изборен наставен предмет од Листа 1	четврти			4
12.	СС-2023-л2-4-	Изборен наставен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	СС-2023-з-5-1	Јазик и граматика А5	петти	2	6	6
2.	СС-2023-з-5-2	Јазик и граматика Б5	петти	2	6	6
3.	СС-2023-з-5-3	Книжевност во словенски контекст 5	петти	2	2	6
4.	СС-2023-з-5-4	Јазик и граматика В1***	петти	2	2	4
5.	СС-2023-л1-5-	Изборен наставен предмет од Листа 1	петти			4
6.	СС-2023-л2-5-	Изборен наставен предмет од Листа 2	петти			4
7.	СС-2023-з-6-1	Јазик и граматика А6	шести	2	6	6
8.	СС-2023-з-6-2	Јазик и граматика Б6	шести	2	6	6
9.	СС-2023-з-6-3	Книжевност во словенски контекст 6	шести	2	2	6
10.	СС-2023-з-6-4	Јазик и граматика В2	шести	2	2	4
11.	СС-2023-л1-6-	Изборен наставен предмет од Листа 1	шести			4
12.	СС-2023-л2-6-	Изборен наставен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	СС-2023-з-7-1	Јазик и граматика А7	седми	2	6	6
2.	СС-2023-з-7-2	Јазик и граматика В3	седми	2	2	6
3.	СС-2023-з-7-3	Книжевност во словенски контекст 7	седми	2	2	6
4.	СС-2023-з-7-4	Меѓукултурна комуникација 1	седми	3	1	4
5.	СС-2023-л1-7-	Изборен наставен предмет од Листа 1	седми			4
6.	СС-2023-л2-7-	Изборен наставен предмет од Листа 2	седми			4
7.	СС-2023-з-8-1	Јазик и граматика А8	осми	2	6	5
8.	СС-2023-з-8-2	Јазик и граматика В4	осми	2	2	5
9.	СС-2023-з-8-3	Книжевност во словенски контекст 8	осми	2	2	5
10.	СС-2023-з-8-4	Меѓукултурна комуникација 2	осми	3	1	4
11.	СС-2023-з-8-5	Дипломски труд	осми	0	0	3
12.	СС-2023-л1-8-	Изборен наставен предмет од Листа 1	осми			4
13.	СС-2023-л2-8-	Изборен наставен предмет од Листа 2	осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

* Јазик А: руски, полски, чешки јазик и словенечки јазик

** Јазик Б: руски, полски, чешки јазик и словенечки јазик

*** Јазик В: руски, полски или чешки јазик и словенечки јазик

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 1	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕК-ТС	Единица
				П	В		
1.	СС-2023-л1-3-1	Вовед во преведувањето 1 (јазик А)	трет	2	2	4	ФЛФ
2.	СС-2023-л1-3-2	Вовед во преведувањето 1 (јазик Б)	трет	2	2	4	ФЛФ
3.	СС-2023-л1-3-3	Споредбена граматика на словенските јазици 1	трет	2	1	4	ФЛФ
4.	СС-2023-л1-4-1	Вовед во преведувањето 2 (јазик А)	четврти	2	2	4	ФЛФ
5.	СС-2023-л1-4-2	Вовед во преведувањето 2 (јазик Б)	четврти	2	2	4	ФЛФ
6.	СС-2023-л1-4-3	Споредбена граматика на словенските јазици 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
7.	СС-2023-л1-5-1	Практика на преведувањето 1 (јазик А)	петти	2	2	4	ФЛФ
8.	СС-2023-л1-5-2	Практика на преведувањето 1 (јазик Б)	петти	2	2	4	ФЛФ
9.	СС-2023-л1-5-3	Терминологија 1	петти	2	2	4	ФЛФ
10.	СС-2023-л1-6-1	Практика на преведувањето 2 (јазик А)	шести	2	2	4	ФЛФ
11.	СС-2023-л1-6-2	Практика на преведувањето 2 (јазик Б)	шести	2	2	4	ФЛФ
12.	СС-2023-л1-6-3	Терминологија 2	шести	2	2	4	ФЛФ
13.	СС-2023-л1-7-1	Практика на преведувањето 3 (јазик А)	седми	2	2	4	ФЛФ
14.	СС-2023-л1-7-2	Практика на преведувањето 3 (јазик Б)	седми	2	2	4	ФЛФ
15.	СС-2023-л1-7-3	Вовед во преведувањето 1 (јазик В)	седми	2	2	4	ФЛФ
16.	СС-2023-л1-8-1	Практика на преведувањето 4 (јазик Б)	осми	2	2	4	ФЛФ
17.	СС-2023-л1-8-2	Практика на преведувањето 4 (јазик А)	осми	2	2	4	ФЛФ
18.	СС-2023-л1-8-3	Вовед во преведувањето 2 (јазик В)	осми	2	2	4	ФЛФ

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 2	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕК-ТС	Единица
				П	В		
1.	СС-2023-л2-3-1	Цивилизација и култура 1 (јазик А)	трет	2	1	4	ФЛФ
2.	СС-2023-л2-3-2	Цивилизација и култура 1 (јазик Б)	трет	2	1	4	ФЛФ
3.	СС-2023-л2-3-3	Старословенски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
4.	СС-2023-л2-4-1	Цивилизација и култура 2 (јазик А)	четврти	2	1	4	ФЛФ
5.	СС-2023-л2-4-2	Цивилизација и култура 2 (јазик Б)	четврти	2	1	4	ФЛФ
6.	СС-2023-л2-4-3	Старословенски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
7.	СС-2023-л2-5-1	Цивилизација и култура 3 (јазик А)	петти	2	1	4	ФЛФ
8.	СС-2023-л2-5-2	Цивилизација и култура 3 (јазик Б)	петти	2	1	4	ФЛФ
9.	СС-2023-л2-5-3	Цивилизација и култура 1 (јазик В)	петти	2	1	4	ФЛФ
10.	СС-2023-л2-6-1	Цивилизација и култура 4 (јазик А)	шести	2	1	4	ФЛФ
11.	СС-2023-л2-6-2	Цивилизација и култура 4 (јазик Б)	шести	2	1	4	ФЛФ
12.	СС-2023-л2-6-3	Цивилизација и култура 2 (јазик В)	шести	2	1	4	ФЛФ
13.	СС-2023-л2-7-1	Цивилизација и култура 3 (јазик В)	седми	2	1	4	ФЛФ
14.	СС-2023-л2-7-2	Консекутивно и симултано толкување	седми	2	2	4	ФЛФ

15.	СС-2023-л2-8-1	Цивилизација и култура 4 (јазик В)	осми	2	1	4	ФЛФ
16.	СС-2023-л2-8-2	Спорт и здравје	осми	0	2	4	ФФК

ЗАБЕЛЕШКА:

Во студиската програма има два типа изборни предмети: **Листа 1**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од потесната област на програмата; и **Листа 2**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од пошироката област, т.е. од сите други студиски програми на факултетот. На овој начин студентот добива можност да ги прошири своите знаења и од други јазици, книжевности и култури, што несомнено ќе му ја подобри квалификацијата опишана во додатокот на дипломата.

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А1			
2.	Код	СС-2023-з-1-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева и лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Наставата има за цел да ги запознае студентите со основите на фонетиката и фонологијата на рускиот јазик, да ги оспособи да ја користат фонетската транскрипција, да го усвојат фонолошкиот систем на рускиот јазик.</p> <p>Студентите ќе стекнат компетенции за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перцепција и продукција на гласовниот систем на рускиот јазик; - правилен изговор вклучувајќи ги прозодиските особености на рускиот јазик; - воочување на разликите меѓу писмениот и говорниот код; - примена на стекнатото знаење од областа на фонетиката и фонологијата во идниот професионален контекст <p>Стекнување способност за читање на едноставни текстови од секојдневието со корекција на изговорот.</p> <p>Оспособување за усно и писмено разбирање на основни содржини од секојдневниот живот. Оспособување за усно и писмено изразување во поедноставни ситуации (низ куси состави, описи на лица и предмети, писма со лична содржина). Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Дефинирање на фонетиката и поделба. Глас. Говорни органи. Фази во изговорот на гласовите. Консонантскиот систем на рускиот јазик . Класификација и карактеристики на консонантите. Вокалниот систем на рускиот јазик. Разликувачки признаци кај вокалите. Редукција на вокалите. Фонетска транскрипција. Дефинирање на фонологијата. Фонема. Разликувачки признаци кај фонемите. Слог. Акцент. Интонација. Основни ортоеписки правила .</p> <p>Говорни и граматички теми.</p> <p>1. Запознавање. Дом. Семејство. Функционална граматика: употреба на лични заменки; изразување на возраст; употреба на броеви, пространствени односи.</p> <p>2. Работа, студирање, слободно време. Функционална граматика: Предложен и винителен падежи, изразување на атрибутивни односи; глаголите од свршен и несвршен вид; сегашно време и заповеден начин. Сегашно и минато време; изразување на време; изразување на насока, глаголи идти и ехатъ. Употреба на антоними.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3	Домашно учење	20 часови		
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
		2.	Бархударова, Е.Л. Панков, Ф.И.	По-русски – с хорошим произношением	Русский язык. Курсы.	2008
	3.	Брызгунова Е.А.	Звуки и интонации русской речи	Москва: Русский язык	1977	
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
		2.	Князев С. В., Пожарицкая С. К.	Современный русский литературный язык. Фонетика, графика, орфография, орфоэпия.	Москва : Академический проект	2011
3.		Варламова И.Ю.	Вводно-фонетический курс русского языка для студентов- иностранцев	Москва: Изд-во РУДН	2001	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А1 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 1			
2.	Код	СС-2023-з-1-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 1. Ниво-основно-А0. Умешност: Студентот се снаоѓа во многу едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе многу едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази наједноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На наједноставен начин умеет да каже за себе. Би умеел да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со основни информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни информации за полскиот јазик, полските гласови, полските букви, двознаци и трознаци. Изговор, правопис, акцент, интонација. Формирање на знаења и употреба на: основните фрази и зборови потребни во секојдневната конверзација; изговор на полските гласови; разбирање и одговор на основни комуникациски ситуации; едноставен пишан и говорен текст. Комуникациски ситуации: запознавање, претставување, именување на места, држави, луѓе, животни, професии и сл. Јазични игри за подобрување на изговорот и пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Фонологија наспроти фонетика; градба на нашиот артикулационен канал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Миркуловска, Милица	Глас – буква – дијалог (основи на фонетиката/фонологијата и на морфонологија на современиот полски јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		
	3.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Małolepsza, M.; Szymkiewicz, Aneta	Hurra! Po Polsku 1 (A1)	Kraków : Prolog	2010
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А1			
2.	Код	СС-2023-з-1-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со слушање на посочениот предмет студентите стекнуваат знаење од областа на изговорот на чешките вокали и консонанти, нивната должина, мекост и тврдост, кои пак понатаму имаат голема улога во правописот, односно во правилното пишување на истите самогласки и согласки. Практично запознавање со чешкиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Местото на чешкиот јазик меѓу другите словенски јазици. Норма и кодификација на чешкиот јазик. Фонетика: Книжевен изговор. Глас, Морфема, слог. Самогласки и согласки. Тврди и меки согласки и самогласки. Алтернација на долги и кратки самогласки. Асимилација. Дисимилација. Акцент. Главен и спореден. Правопис: Правила на правописот. Пишување на тврдо (у). Правила на пишување на тврдо (У) и меко (И). Влијание на меките самогласки врз консонантите и консонантските групи во чешкиот јазик. Совладување на изговорот на чешките гласови, должина и акцент. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Претставување; поздрав и ословување; народности; секојдневни навики; денови во неделата; стан и мебел; запознавање. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pinterová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона , Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha	2002
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Univerzita Karlova, Praha	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А1			
2.	Код	СС-2023-з-1-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.				
-	Содржина на предметната програма: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
	2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. In dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	Ljubljana: ZRC SAZU	2001
	3.	Аризанковска, Лидија	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 181-198	2009

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б1			
2.	Код	СС-2023-з-1-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева и лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Наставата има за цел да ги запознае студентите со основите на фонетиката и фонологијата на рускиот јазик, да ги оспособи да ја користат фонетската транскрипција, да го усвојат фонолошкиот систем на рускиот јазик.</p> <p>Студентите ќе стекнат компетенции за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перцепција и продукција на гласовниот систем на рускиот јазик; - правилен изговор вклучувајќи ги прозодиските особености на рускиот јазик; - воочување на разликите меѓу писмениот и говорниот код; - примена на стекнатото знаење од областа на фонетиката и фонологијата во идниот професионален контекст <p>Стекнување способност за читање на едноставни текстови од секојдневието со корекција на изговорот. Оспособување за усно и писмено разбирање на основни содржини од секојдневниот живот. Оспособување за усно и писмено изразување во поедноставни ситуации (низ куси состави, описи на лица и предмети, писма со лична содржина). Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Дефинирање на фонетиката и поделба. Глас. Говорни органи. Фази во изговорот на гласовите. Консонантскиот систем на рускиот јазик . Класификација и карактеристики на консонантите. Вокалниот систем на рускиот јазик. Разликувачки признаци кај вокалите. Редукција на вокалите. Фонетска транскрипција. Дефинирање на фонологијата. Фонема. Разликувачки признаци кај фонемите. Слог. Акцент. Интонација. Основни ортоеписки правила .</p> <p>Говорни и граматички теми.</p> <p>1. Запознавање. Дом. Семејство. Функционална граматика: употреба на лични заменки; изразување на возраст; употреба на броеви, пространствени односи.</p> <p>2. Работа, студирање, слободно време. Функционална граматика: Предложен и винителен падежи, изразување на атрибутивни односи; глаголите од свршен и несвршен вид; сегашно време и заповеден начин. Сегашно и минато време; изразување на време; изразување на насока, глаголи идти и схать. Употреба на антоними.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
	2.	Бархударова, Е.Л. Панков, Ф.И.	По-русски – с хорошим произношением	Русский язык. Курсы.	2008
	3.	Брызгунова Е.А.	Звуки и интонации русской речи	Москва: Русский язык	1977
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	2.	Князев С. В., Пожарицкая С. К.	Современный русский литературный язык. Фонетика, графика, орфография, орфоэпия.	Москва : Академический проект	2011
	3.	Варламова И.Ю.	Вводно-фонетический курс русского языка для студентов- иностранцев	Москва: Изд-во РУДН	2001

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б1 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 1			
2.	Код	СС-2023-з-1-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 1. Ниво-основно-А0. Умешност: Студентот се снаоѓа во многу едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе многу едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази наједноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На наједноставен начин умеа да каже за себе. Би умеел да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со основни информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни информации за полскиот јазик, полските гласови, полските букви, двознаци и трознаци. Изговор, правопис, акцент, интонација. Формирање на знаења и употреба на: основните фрази и зборови потребни во секојдневната конверзација; изговор на полските гласови; разбирање и одговор на основни комуникациски ситуации; едноставен пишан и говорен текст. Комуникациски ситуации: запознавање, претставување, именување на места, држави, луѓе, животни, професии и сл. Јазични игри за подобрување на изговорот и пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Фонологија наспроти фонетика; градба на нашиот артикулационен канал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Миркуловска, Милица	Глас – буква – дијалог (основи на фонетиката/фонологијата и на морфонологија на современиот полски јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		
	3.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Małolepsza, M.; Szymkiewicz, Aneta	Hurra! Po Polsku 1 (A1)	Kraków : Prolog	2010
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б1			
2.	Код	СС-2023-з-1-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со слушање на посочениот предмет студентите стекнуваат знаење од областа на изговорот на чешките вокали и консонанти, нивната должина, мекост и тврдост, кои пак понатаму имаат голема улога во правописот, односно во правилното пишување на истите самогласки и согласки. Практично запознавање со чешкиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Местото на чешкиот јазик меѓу другите словенски јазици. Норма и кодификација на чешкиот јазик. Фонетика: Книжевен изговор. Глас, Морфема, слог. Самогласки и согласки. Тврди и меки согласки и самогласки. Алтернација на долги и кратки самогласки. Асимилација. Дисимилација. Акцент. Главен и спореден. Правопис: Правила на правописот. Пишување на тврдо (у). Правила на пишување на тврдо (У) и меко (И). Влијание на меките самогласки врз консонантите и консонантските групи во чешкиот јазик. Совладување на изговорот на чешките гласови, должина и акцент. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Претставување; поздрав и ословување; народности; секојдневни навики; денови во неделата; стан и мебел; запознавање. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона , Скопје	1997
	3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha	2002
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Univerzita Karlova, Praha	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б1			
2.	Код	СС-2023-з-1-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.				
-	Содржина на предметната програма: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
	2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. In dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	Ljubljana: ZRC SAZU	2001
	3.	Аризанковска, Лидија	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 181-198	2009

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 1			
2.	Код	СС-2023-з-1-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со поважните полски литературни дела и автори, споредба со тенденциите во чешката и во руската литература, стекнување на општи познавања од полската литература во корелација со чешката и руската и усвојување на првите литературни четива.				
11.	Содржина на предметната програма: Општ преглед на историјата на полската литература од најстарите писмени споменици до современата литература во корелација со чешката и руската литература. Осврт на историските настани и општествено-политичките услови кои влијаеле врз развојот на литературата во овие три земји. Влијанија на религијата, филозофијата и современите литературни трендови во Европа врз полската, чешката и руската книжевност. Преглед на најистакнатите полски автори и нивното влијание врз понатамошниот развој на полската книжевност. Компаративно проучување на дела од автори кои припаѓаат на различни епохи, работејќи главно со преводи на македонски јазик: избрани творби на Адам Мицкјевич и Јулиуш Словацки во споредба со Карел Хинек Маха и Пушкин, избрани романи на Хенрик Сјенкјевич и Болеслав Прус во споредба со Достоевски, Чехов и Чапек, избрани дела од психолошката проза на Витолд Гомбрович и Бруно Шулиц во споредба со Владимир Набоков, избрани дела од современата полска, чешка и руска литература (Токарчук, Јерофеев, Ајваз).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, руски и чешки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Krzyżanowski, J.	Dzieje literatury polskiej od początków do czasów najnowszych	PWN	1970
		2.	Miłosz, Czesław	Historia literatury polskiej	Znak	1999
	3.	Kleiner, J., Maciąg, W.	Zarys dziejów literatury polskiej. Cz. 1. (od początków do 1918r.), Cz. 3. (1918-1980)	Ossolineum	1985	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mucha, Bogusław	Historia literatury rosyjskiej od początków do czasów najnowszych	Zakład Narodowy im. Ossolińskich	2002
		2.	(Maciąg, W. red.)	Autorzy naszych lektur. Szkice o pisarzach współczesnych	Zakład Narodowy im. Ossolińskich	1987
3.	Magnuszewski, Józef	Historia literatury czeskiej. Zarys	Zakład Narodowy im. Ossolińskich	1973		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА		
2.	Код	СС-2023-з-1-4		
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазичите во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазичите во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа. 14. Историски преглед на идеите за јазикот. 15. Преглед на лингвистичките теории и учења.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да биде запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Bugarski, Ranko	Uvod u opštu lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003
		3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vatikiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
	3.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛАВИСТИКА 1			
2.	Код	СС-2023-3-1-5			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор д-р Лидија Танушевска, редовен професор д-р Јасминка Делова-Силјанова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со материјалната култура на Старите Словени во нивната прататковина, преселбата и раѓањето на првите словенски територијални и општествени организации.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет и задачи на славистиката. Филологија-словенска филологија-славистика. Јазични семејства. Кентум и сатем јазици. Словенското јазично семејство. Големата преселба на народите. Духовната и материјалната култура на Словените. Христијанизација. Славиа Ортодокса и Славија Романа. Улогата на старословенскиот јазик. Улогата на латинскиот јазик. Создавањето на првите словенски државни организми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009
	3.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information-about-the-czech-republic/brief-history-of-the-czech-republic.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.			History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CH%5CI%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history			
2.			A short history of Slovenia https://www.gov.si/en/news/2021-04-14-a-short-history-of-slovenia/ Croatia: A Curriculum Guide for. Secondary School Teachers https://www.ucis.pitt.edu/schoolsand-community/sites/default/files/Croatia.pdf			
3.		Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	СС-2023-з-1-6			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Совладување на знаењата за функцијата на гласовите во јазчниот текст на македонскиот јазик. 2. Совладување на правилната дикција и стандардниот говор. 3. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис.				
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целисти и клитичките изрази. Артикулациска и акустичка фонетика: преглед на гласовите во современиот македонски стандарден јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1967
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа грамматика	Просветно дело	2005
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет	1987
		2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	Наша книга, Студентски збор, ИМЈ	1969-2001
3.		Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008	
4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017		

II СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А2			
2.	Код	СС-2023-з-2-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева и лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност за дефинирање, разликување и применување на основните морфолошки елементи, категории и класи. Способност за организирање на граматички јасно дефинирани целини со следните граматички класи: именка, придавка, глагол.</p> <p>Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и лексика. Оспособување за усно и писмено разбирање на покомплексни содржини од секојдневието. Оспособување за усно пренесување на прочитани (слушнати) содржини со едноставен јазик и стил. Оспособување за пишување куси состави и преведување реченици. Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Зборовни групи и граматички категории.</p> <p>Глаголи(инфинитив, императив, условен начин). Категоријата време во глаголскиот систем. Преодност на глаголите. Повратни глаголи. Безлични глаголи.</p> <p>Именки. Граматички категории (род, број, падеж, категорија: живо наспроти неживо).</p> <p>Падежите со морфолошко-синтаксичките функции.</p> <p>Говорни и граматички теми:</p> <p>1. Моето семејство и јас. Функционална граматика: дативен падеж, изразување на возраст. Субјектот во датив при изразување состојба.</p> <p>2. Продавница, менза, ресторан. Функционална граматика: Родителен падеж. Употребување на конструкции за означување на количина.</p> <p>3. Мојот работен ден. Функционална граматика: творителен падеж, употреба на повратни глаголи, глаголи за движење.</p> <p>Збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфосинтаксички и лексички содржини. Подобрување на правописот и јазичните вештини преку диктат.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови	60 бодови			
17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен испит по Руски јазик и граматика 1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
	2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык”	2005
	3.	Пулькина, П.М., Захава- Некрасова, Е.Б.	Учебник русского языка для иностранцев	Москва : ДРОФА	2004
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	2.	Шведова, Н. Ю.	Русская грамматика. Т.1 и Т.2	Москва : Наука	1980
	3.	Рыбачева, Л.В.	Современный русский литературный язык. Морфология.	Изд. : ВГУ	2008

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А2 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 2			
2.	Код	СС-2023-з-2-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 2. Ниво –основно-А1. Умешност: Студентот се снаоѓа во едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази едноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На едноставен начин умее да каже за себе, што го интересира, за слободното време. Знае како да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со подетални информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на минималните знаења од претходниот семестар, ниво А0, со нови говорни ситуации: претставување, остварување на контакт, комуникација од типот „како си“ и „што правиш“, задавање на прашања, определување на нечии особини, поставување прашања за основни информации, за адреса, број на телефон, национална припадност, потекло, години, професија и сл.; временски определби; период од денот, часот, денови во неделата; секојдневни активности; опис на изгледот; интерес, хоби, слободно време; купување; храна и пијалак. Студентот веќе умее послободно да користи минимална лексика и минимални конструкции за изразување во ситуации на запознавање, претставување на себеси и на своето семејство, како и да одговара на прашања од секојдневниот живот, патување, посета на одредени места и сл. Обработка на текстови за усовршување на изговорот и на пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> граматички род и број; падежот номинатив еднина кај именките и кај придавките; инфинитив на глаголот; лични заменки; сегашно време: помошен глагол <i>буќ</i> и т.н. I, II и III конјугација; придавки и прилози; предлози; прашања; потврдување и одрекување; основни броеви; показни заменки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови вкупно			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Глас – буква – дијалог (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCEGO „LINGUAE MUNDI”	2017
	3.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjkip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjkip.us.edu.pl		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А2			
2.	Код	СС-2023-з-2-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија: Поделба на зборовите на : менливи и неменливи. Падежите и нивните морфолошко синтаксишки функции. Деклинација на именките од машки род: одушевени и неодушевени, мека и тврда деклинација. Деклинација на именките од машки род со наставка. Деклинација на именките од женски род: тврда и мека деклинација, именки со наставка. Именки од женски род без наставка. Деклинација на именките од среден род: тврда и мека деклинација. Деклинација на придавките: тврда и мека. Деклинација на присвојните придавки. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Професии; храна и пијалок; омилена храна; животен стил; годишни времиња; студентски живот; купување; домашни миленици; добитици на Нобелова награда; опис на настан; пишување писмо; театар, кино, телевизија. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			чешки		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона , Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А2			
2.	Код	СС-2023-з-2-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката, познавања од областа на морфологијата на словенечкиот јазик (увид во деталниот преглед на граматичките категории и преглед на зборовни групи и нивна употреба).				
-	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
	2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
3.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009
3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б2			
2.	Код	СС-2023-з-2-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева и лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност за дефинирање, разликување и применување на основните морфолошки елементи, категории и класи. Способност за организирање на граматички јасно дефинирани целини со следните граматички класи: именка, придавка, глагол.</p> <p>Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и лексика. Оспособување за усно и писмено разбирање на покомплексни содржини од секојдневието. Оспособување за усно пренесување на прочитани (слушнати) содржини со едноставен јазик и стил. Оспособување за пишување куси состави и преведување реченици. Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Зборовни групи и граматички категории.</p> <p>Глаголи(инфинитив, императив, условен начин). Категоријата време во глаголскиот систем. Преодност на глаголите. Повратни глаголи. Безлични глаголи.</p> <p>Именки. Граматички категории (род, број, падеж, категорија: живо наспроти неживо).</p> <p>Падежите со морфолошко-синтаксичките функции.</p> <p>Говорни и граматички теми:</p> <p>1. Моето семејство и јас. Функционална граматика: дативен падеж, изразување на возраст. Субјектот во датив при изразување состојба.</p> <p>2. Продавница, менза, ресторан. Функционална граматика: Родителен падеж. Употребување на конструкции за означување на количина.</p> <p>3. Мојот работен ден. Функционална граматика: творителен падеж, употреба на повратни глаголи, глаголи за движење.</p> <p>Збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфосинтаксички и лексички содржини. Подобрување на правописот и јазичните вештини преку диктат.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен испит по Руски јазик и граматика 1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
	2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык”	2005
	3.	Пулькина, П.М., Захава- Некрасова, Е.Б.	Учебник русского языка для иностранцев	Москва : ДРОФА	2004
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	2.	Шведова, Н. Ю.	Русская грамматика. Т.1 и Т.2	Москва : Наука	1980
	3.	Рыбачева, Л.В.	Современный русский литературный язык. Морфология.	Изд. : ВГУ	2008

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б2 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 2			
2.	Код	СС-2023-з-2-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 2. Ниво –основно-А1. Умешност: Студентот се снаоѓа во едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази едноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На едноставен начин умее да каже за себе, што го интересира, за слободното време. Знае како да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со подетални информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на минималните знаења од претходниот семестар, ниво А0, со нови говорни ситуации: претставување, остварување на контакт, комуникација од типот „како си“ и „што правиш“, задавање на прашања, определување на нечии особини, поставување прашања за основни информации, за адреса, број на телефон, национална припадност, потекло, години, професија и сл.; временски определби; период од денот, часот, денови во неделата; секојдневни активности; опис на изгледот; интерес, хоби, слободно време; купување; храна и пијалак. Студентот веќе умее послободно да користи минимална лексика и минимални конструкции за изразување во ситуации на запознавање, претставување на себеси и на своето семејство, како и да одговара на прашања од секојдневниот живот, патувања, посета на одредени места и сл. Обработка на текстови за усовршување на изговорот и на пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> граматички род и број; падежот номинатив еднина кај именките и кај придавките; инфинитив на глаголот; лични заменки; сегашно време: помошен глагол <i>буќ</i> и т.н. I, II и III конјугација; придавки и прилози; предлози; прашања; потврдување и одрекување; основни броеви; показни заменки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Глас – буква – дијалог (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBcych „LINGVAE MUNDI”	2017
	3.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjkip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjkip.us.edu.pl		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б2			
2.	Код	СС-2023-з-2-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија: Поделба на зборовите на : менливи и неменливи. Падежите и нивните морфолошко синтаксишки функции. Деклинација на именките од машки род: одушевени и неодушевени, мека и тврда деклинација. Деклинација на именките од машки род со наставка. Деклинација на именките од женски род: тврда и мека деклинација, именки со наставка. Именки од женски род без наставка. Деклинација на именките од среден род: тврда и мека деклинација. Деклинација на придавките: тврда и мека. Деклинација на присвојните придавки. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Професии; храна и пијалок; омилена храна; животен стил; годишни времиња; студентски живот; купување; домашни миленици; добитици на Нобелова награда; опис на настан; пишување писмо; театар, кино, телевизија. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			чешки		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона , Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б2			
2.	Код	СС-2023-з-2-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката, познавања од областа на морфологијата на словенечкиот јазик (увид во деталниот преглед на граматичките категории и преглед на зборовни групи и нивна употреба).				
-	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
	2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
3.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009
3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 2			
2.	Код	СС-2023-з-2-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со периодот на романтизмот во литературата на словенските народи, стекнување знаења за значењето и влијанието на романтичарите за понатамошниот развој на литературата и здобивање компетенции во препознавање на разлики меѓу современиот јазик и старополскиот, старорускиот и старочешкиот јазик при читање литература во оригинал.				
11.	Содржина на предметната програма: Романтизам. Жанровите и литературните видови настанати во полското творештво во овој период во споредба со чешкиот и чешкиот романтизам во литературата. Животот и поетското дело на Адам Мицкјевич и Јулиуш Словацки, нивното ривалство и филозофски погледи на животот изразувани во нивните дела. Споредба со Пушкин, Лермонтов, и Карел Хинек Маха од друга страна. Драмското творештво на Алесандар Фредро и Зигмунт Крашињски во корелација со чешките драматурзи Фонвизин и Грибоједов. Меѓусебните влијанија на руските, полските и чешките романтичари. Ципријан Камил Норвид како отпадник од романтизмот и Јевгениј Боратињски како предвесник на рускиот симболизам. Влијанието на романтичарската поезија врз творештвото на идните генерации литературни творци. Прозното творештво на Ј. И. Крашевски, Николај Гогољ и Јан Неруда и разликите меѓу нив.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, руски и чешки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Witkowska, Alina, Przybylski, Ryszard	Romantyzm	PWN	2002
		2.	Marx, Jan	Wielcy romantycy	Alfa	1999
		3.	(Patrzalek, Tadeusz red.)	Glosariusz od starozytnosci do pozytywizmu	Ossolineum	1992
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lehár, Jan, Stich, Alexandr	Česká literatura I, od počátků do raného obrození (od 9. století- první třetina 19. století)	Český spisovatel, Praha	1997
		2.	Гудзий, Н.К	История древней русской литературы	Аспект Пресс	2002
	3.	Пыпин, А.Н.	История славянских литератур	Изд. М.М. Стасюлевича	1974	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	СС-2023-з-2-4			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Проза – поим и дефинирање. Запознавање со теории на прозата. Стекнување на знаења за теорија на проза. Примена на знаења од оваа област. Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери од прозни дела. 2. Поезија – поим и дефинирање. Запознавање со теории на поезијата. Стекнување на знаења за теорија на поезија. Примена на знаења од оваа област. Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери од поетски дела.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теорија на проза – поим и дефинирање. Наратологија – поим и дефинирање. Наратолошки теории. Нивоа на анализа на прозниот текст. Модел на проучување. Методологија на проучување на прозата. Анализи на прозни дела преку неколку модели на теории на драма. 2. Теорија на поезија – поим и дефинирање. Поетологија. Прочување на теории од оваа област. Стилистика - теории за стилски фигури. Нивоа на анализа на поезијата. Аналитички нивоа од класичната реторика: фонолошко ниво, синтаксичко ниво, семантичко ниво, логичко ниво. Модел на проучување. Метаболи: метаплазми, метатакси, метасемеми, металогизми. Типологија на поетски дискурси. Анализи на поетски дела преку неколку модели на теории на поезија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.		15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови	

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	35 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	„Македонска реч“, Скопје	2009
		2.	Искра Николовска-Нејашмиќ	<i>Студии од македонскиот фолклор</i>	„Институт за македонска литература“, Скопје	2000
	3.	Зборник на група автори. Приредувач и превод: Атанас Вангелов	<i>Теорија на прозата</i>	„Детска радост“, Скопје	1996	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел (превод од старогрчки, предговор и коректура на Михаил Д. Петрушевски)	<i>За поетиката</i>	„Македонска книга“, „Култура“, „Наша книга“, „Комунист“ и „Мисла“, Скопје	1979
		2.	Grroupe U (J. Dubois, F. Edeline, J. – M.	<i>Rhetorique generale</i>	“Larousse”, Paris	1970

			Klinkenberg, P. Minquet, F. Pire, H. Trinon)			
		3.	Кристина Николовска	<i>Метафора на припадност</i>	Зојдер, Скопје	1999

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛАВИСТИКА 2			
2.	Код	СС-2023-3-2-5			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор д-р Лидија Танушевска, редовен професор д-р Јасминка Делова-Силјанова, редовен професор д-р Лидија Аризанковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развој на писменоста на словенските терени низ времето и влијанието врз словенскиот јазичен свет на глобализацијата денес.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на словенските стандардни јазици. Словенски: исток, запад, југ. Културната сфера на Славия Ортодокса. Културната сфера на Славия Романа. Процесите на Глобализацијата на словенскиот јазичен и културен простор отсликано во јазикот, литературата и културата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа вкупно			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009
3.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html			
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CH%5CI%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history		
	2.		A short history of Slovenia https://www.gov.si/en/news/2021-04-14-a-short-history-of-slovenia/ Croatia: A Curriculum Guide for Secondary School Teachers https://www.ucis.pitt.edu/schoolsandcommunity/sites/default/files/Croatia.pdf		
3.		Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	СС-2023-з-2-6			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - 1. Способност за коректно писмено изразување според правописните правила на македонскиот стандарден јазик - 2. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. - 3. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. - 4. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за морфологија и морфема. Зборовни групи: менливи (именки, глаголи, придавки, броеви, заменки) и неменливи (прилози, предлози, сврзници, честички, извици, модални зборови). Граматички категории. Зборообразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987	
2.			Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017	
3.	Татјана Гочкова-Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2010		

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА АЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на граматиката Способност за дефинирање, разликување и применување на основните морфолошки елементи, категории и класи. Способност за организирање на граматички јасно дефинирани целини со следните граматички класи: придавка, заменка, прилог, број. Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, усвојување нови граматички содржини и лексика. Оспособување за усно и писмено разбирање на покомлексни содржини од секојдневието. Оспособување за усно пренесување на прочитани (слушнати) содржини со едноставен јазик и стил. Оспособување за пишување куси состави и преведување реченици. Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Придавки (карактеристики: кратки и долги форми на придавките, деklinација, степенување). Заменки (видови заменки, карактеристики, деklinација, употреба на заменките со предлози и без предлози). Броеви (класификација, деklinација; основни и редни броеви, збирни броеви). Прилози (класификација, употреба). Партиципи (карактеристики, значења и употреба) Говорни и граматички теми: 1. Мојот слободен ден.. 2. Мојот дом, стан, соба. Функционална граматика: употреба на конструкции во сите падежи; запознавање со прилозите и нивната употреба, идно време.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар Положен испит по руски јазик и граматика 2.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
		2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык”	2005
		3.	Пулькина, П.М., Захава- Некрасова, Е.Б.	Учебник русского языка для иностранцев	Москва : ДРОФА	2004
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург:“Злат оуст”	2010
		2.	М.С. Киселева	Лексика и словообразование.	Москва	2010
	3.	Рыбачева, Л.В.	Современный русский литературный язык. Морфология.	Изд. : ВГУ	2008	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А3 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 3			
2.	Код	СС-2023-з-3-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- А2. Умешност: студентот умее да разговара на теми од секојдневниот живот, умее да води едноставна конверзација на познати општи теми, умее да опише настани од минатото, накусо да изрази свој став за позната тема. Умее да процени ситуација со официјална и неофицијална комуникација. Самостојно се снаоѓа во различни ситуации при патување и да ги изрази своите впечатоци. Умее да следи разговор лице во лице, како и телефонски. Разбира кога чита информативни текстови поврзани со секојдневниот живот. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и извесни информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Формирање и проширување на знаењата од првиот и вториот семестар: употреба на фрази и зборови потребни во секојдневниот живот - збогатување на лексичкиот фонд, составување на писмени и усни текстови на слободни теми; изразување на можности и способности, закажување средба, прифаќање и одбивање на предложеното; изразување на временски односи, прашања за информации на јавни места, видови на комуникациски средства; купување во маркет, бутик, називи на продавници и асортимани, изразување на задоволство/незадоволство, делење на комплименти; случки во минатото; називи на месеци; планови за иднината; изразување на честитки, поздрав и желби; определба на местото, прашања за патот, називи на правец, објекти и места, патување, летен/зимски одмор; место на живеење; годишни времиња, време; здравје, човек, делови на телото, посета кај доктор, болести, совети; временски односи во иднината; изразување на свој став, допаѓање/недопаѓање, споредба. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи, со извесен осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> проширување на знаењата во однос на именските и глаголските парадигми; акузатив еднина кај именките и придавките; лични заменки во акузатив; идно време кај глаголите; инструментал еднина и множина; лични замекни во инструментал; генитив еднина и множина на именките и на придавките, генитив на личните заменки; деривирање прилози од придавки; придавки и прилози; значењето и употребата на глаголите: <i>znać, wiedzieć, umieć</i> ; броеви; релативни заменки; заменките <i>swój, swoja, swoje</i> ; временски определби.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		90 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	

	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
		3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjikip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjikip.us.edu.pl	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.			Polski z Anią // Polish with Ania	Polonicum		

			https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKI4w		
			https://www.youtube.com/user/Polonicum1956		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА АЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова – Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Усвојување на теориски знаења и практична примена на граматиката				
11.	Содржина на предметната програма: Заменки (видови заменки, карактеристики, деклинација, употреба на заменките со предлози и без предлози). Броеви (класификација, деклинација; основни и редни броеви, збирни броеви). Прилози (класификација, употреба). Партиципи (карактеристики, значења и употреба) Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

		Положен испит по ЧЕШКИ ЈАЗИК А 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/чешки			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
3.		Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА АЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.				
-	Содржина на предметната програма: Зборообразување – основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) ©		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) ©		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002	
		2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013	
		3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000	
2.		Нajnšek-Holz M, Jakopin, P.	Odzadnji slovar slovenskega jezika	Ljubljana: ZRC SAZU	1996		
3.	Breznik-Stramljič, I.	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B	Maribor: Zora	2004			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА БЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на граматиката Способност за дефинирање, разликување и применување на основните морфолошки елементи, категории и класи. Способност за организирање на граматички јасно дефинирани целини со следните граматички класи: придавка, замена, прилог, број. Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, усвојување нови граматички содржини и лексика. Оспособување за усно и писмено разбирање на покомплексни содржини од секојдневието. Оспособување за усно пренесување на прочитани (слушнати) содржини со едноставен јазик и стил. Оспособување за пишување куси состави и преведување реченици. Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Придавки (карактеристики: кратки и долги форми на придавките, деklinација, степенување). Замена (видови замена, карактеристики, деklinација, употреба на заменките со предлози и без предлози). Броеви (класификација, деklinација; основни и редни броеви, збирни броеви). Прилози (класификација, употреба). Партиципи (карактеристики, значења и употреба) Говорни и граматички теми: 1. Мојот слободен ден.. 2. Мојот дом, стан, соба. Функционална граматика: употреба на конструкции во сите падежи; запознавање со прилозите и нивната употреба, идно време.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Положен испит по руски јазик и граматика 2.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/руски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
	2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык”	2005
	3.	Пулькина, П.М., Захава- Некрасова, Е.Б.	Учебник русского языка для иностранцев	Москва : ДРОФА	2004
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург:“Злат оуст”	2010
	2.	М.С. Киселева	Лексика и словообразование.	Москва	2010
	3.	Рыбачева, Л.В.	Современный русский литературный язык. Морфология.	Изд. : ВГУ	2008

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА БЗ / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 3			
2.	Код	СС-2023-з-3-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- А2. Умешност: студентот умее да разговара на теми од секојдневниот живот, умее да води едноставна конверзација на познати општи теми, умее да опише настани од минатото, накусо да изрази свој став за позната тема. Умее да процени ситуација со официјална и неофицијална комуникација. Самостојно се снаоѓа во различни ситуации при патување и да ги изрази своите впечатоци. Умее да следи разговор лице во лице, како и телефонски. Разбира кога чита информативни текстови поврзани со секојдневниот живот. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и извесни информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Формирање и проширување на знаењата од првиот и вториот семестар: употреба на фрази и зборови потребни во секојдневниот живот - збогатување на лексичкиот фонд, составување на писмени и усни текстови на слободни теми; изразување на можности и способности, закажување средба, прифаќање и одбивање на предложеното; изразување на временски односи, прашања за информации на јавни места, видови на комуникациски средства; купување во маркет, бутик, називи на продавници и асортимани, изразување на задоволство/незадоволство, делење на комплименти; случки во минатото; називи на месеци; планови за иднината; изразување на честитки, поздрав и желби; определба на местото, прашања за патот, називи на правец, објекти и места, патување, летен/зимски одмор; место на живеење; годишни времиња, време; здравје, човек, делови на телото, посета кај доктор, болести, совети; временски односи во иднината; изразување на свој став, допаѓање/недопаѓање, споредба. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи, со извесен осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> проширување на знаењата во однос на именските и глаголските парадигми; акузатив еднина кај именките и придавките; лични заменки во акузатив; идно време кај глаголите; инструментал еднина и множина; лични замекни во инструментал; генитив еднина и множина на именките и на придавките, генитив на личните заменки; деривирање прилози од придавки; придавки и прилози; значењето и употребата на глаголите: znać, wiedzieć, umieć; броеви; релативни заменки; заменките swój, swoja, swoje; временски определби.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		90 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	

	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски, полски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
		3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjikip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjikip.us.edu.pl	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.			Polski z Anią // Polish with Ania	Polonicum		

			https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKI4w		
			https://www.youtube.com/user/Polonicum1956		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА БЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова – Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Усвојување на теориски знаења и практична примена на граматиката				
11.	Содржина на предметната програма: Заменки (видови заменки, карактеристики, деклинација, употреба на заменките со предлози и без предлози). Броеви (класификација, деклинација; основни и редни броеви, збирни броеви). Прилози (класификација, употреба). Партиципи (карактеристики, значења и употреба) Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

		Положен испит по ЧЕШКИ ЈАЗИК А 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/чешки			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech I	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Elementary Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
3.		Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА БЗ			
2.	Код	СС-2023-з-3-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.				
-	Содржина на предметната програма: Зборообразување – основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) ©		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) ©		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002	
		2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013	
		3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000	
2.		Нajnšek-Holz M, Jakopin, P.	Odzadnji slovar slovenskega jezika	Ljubljana: ZRC SAZU	1996		
3.	Breznik-Stramljič, I.	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B	Maribor: Zora	2004			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 3			
2.	Код	СС-2023-з-3-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со идеите на позитивизмот, односно реализмот и натурализмот како литературни правци во полската литература со осврт на истата тематика во чешката и руската литература, стекнување знаења од прозното творештво од овој период и здобивање компетенции во препознавање реалистичка проза.				
11.	Содржина на предметната програма: Полскиот позитивизам во споредба со чешкиот и рускиот реализам. Развој на публицистиката, расказот и романот. Литературното творештво на Елиза Ожешкова, Болеслав Прус и Хенрик Шенкевич споредено со творештвото на руските реалисти Тургеев, Достоевски и Толстој и чешките Бојена Њемцова и Петар Безруч. Влијанието на историските романи на Шенкевич врз развојот на националната свест на Полјаците и споредба со руската и чешката литература во тој поглед. Занемарувањето на поезијата како несоодветен литературен вид во овој правец /поезијата на непоетските времиња и творештвото на Адам Асник и Марија Конопницка. Натурализам, неговите основи и заложби.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, чешки и руски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markiewicz, Henryk	Pozytywizm	PWN	2002
		2.	(Krzyżanowski, J., Hernas, Cz. red.)	Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny T 1-3	PWN	1984-1985
	3.	praca zbiorowa Uniwersytetu Jagiellońskiego	Historia literatury polskiej w zarysie. T 1-2	UJ Instytut filologii polskiej	1989	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janáčková, Jaroslava	Česká literatura 2 (Od romantismu do symbolismu, 19. století)	Lidové noviny, Praha	1998
		2.	Коллектив авторов. Ред. В. И. Коровин	История русской литературы XIX века. В трех частях. Ч. 3 (1870-1890 годы).	ООО «Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС»	2005
3.	Пыпин, А.Н.	История славянских литератур	Изд. М.М. Стасюлевича	1974		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО 1			
2.	Код	СС-2023-з-3-4			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со теориите на превод и стекнување теоретски знаења и способност тие да се применат во практиката на преведување на матичниот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Се разгледува проблематиката на превод од синтетички на аналитички јазик и обратно: разграденоста на системот на граматички времиња за сметка на губењето на падежите, пр. изборот на минатото време при преводот на македонски јазик, со оглед на постоењето на единствено минато време во повеќето словенски јазици; не/употребата на членот како специфично обележје само на македонскиот јазичен систем и неговото пренесување во преводот; изнаоѓање на преводни еквиваленти за специфичните граматички структури во одредени словенски јазици и сл. Како еден од најголемите проблеми при преводот од и на словенските јазици се појавува внатре-јазичната и меѓујазичната хомонимија, па ќе се разгледуваат грешките кои произлегуваат од јазичната интерференција на сродни јазици и „лажните пријатели“ од семантички и морфо-синтаксички аспект. Преку развивање свест за различните граматички структури кај различни јазици, ќе се дојде до теоретски спознанија за преводот како нов оригинален текст, независен или зависен од оригиналот (според различни теории на преводот).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, руски, чешки, англиски, словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Михајловски, Драги	Под Вавилон. Задачата на преведувачот	Каприкорнус	2002
		2.	Bukowski, Piotr / Heydel, Magda -	Współczesne teorie przekładu. Antologia.	Znak	2009
		3.	Pieńkos, Jerzy	Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki.	Zakamycze	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	(Dąbska-Prokop, Urszula red.)	Mała encyklopedia przekładoznawstwa	Wydawnictwa Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii Edukator, Częstochowa	2000
		2.	Hejwowski, Krzysztof	Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu	PWN	2004
	3.	Wojtasiewicz, Olgierd	Wstęp do teorii tłumaczenia	Tepis	1996	

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А4			
2.	Код	СС-2023-з-4-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на зборообраувањето во рускиот јазик. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште, задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења, упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации и превод на кратки текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Зборообразување: дефиниција, предмет, цели. Мотивација. Зборообразувачки тип. Начини на зборообразување. Структурни промени. Зборообразување на именките, придавките, прилозитеи глаголите. Говорни и граматички теми: 1. Публицистички текстови на општи теми. Функционална граматика: Сложена реченица (изразување на цел и желба), сложени реченици со зборот којотый. Директен и индиректен говор. 2. Препораки, совети и честитки. Функционална граматика: Поимот модалност. Степенување кај придавките. Сложена реченица (сврзникот хотя). 3. Град и градски сообраќај. Функционална граматика: употреба на глаголите за движење (без и со префикси).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Руски јазик и граматика 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/руски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст”	2006
	2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык”	2005
	3.	Белашапкина В.А.	Современный русский язык	Москва : Высшая школа	1989
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	2.	Шведова, Н. Ю.	Русская грамматика. Т.1 и Т.2	Москва : Наука	1980
	3.	Барыкина, А. Н., Добровольская, В. В., МерзонС. Н.	Изучение глагольных приставок	Москва : Русский язык	1989

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А4 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 4			
2.	Код	СС-2023-3-4-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- Б1. Студентот добро умее да стапи во контакт за да зададе прашање, да добие информација; умее да се вклучи во разговор на други да биде активен учесник во едноставна дискусија, успева на едноставен начин да ги изрази сопствените намери, мислења и ставови, како и да ги воопшти. Знае како да раскаже настани од минатото и планови за иднината. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и со информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Проширување на опфатот на конверзација од областа на опис на одликите на нечиј изглед и карактер; компарација и изразување мислења на конкретна тема; претставување и опишување на ситуации од минатото; изразување на чувства и планови; давање услуги; изразување на услов и сопствени предиспозиции; опис на животот на село и во град; опис на природната средина; изразување на желби и очекувања; опис на чувства и лични врски. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Проширување на знаењата во однос на именските парадигми категории (падеж, број) и глаголските парадигми и категории (вид, време, начин); значење и употреба на глаголите <i>iść,jechać</i> ; промена на глаголот <i>musieć</i> ; номинатив и акузатив на именките и придавките во множина; идно време на несвршените глаголи; свршени и несвршени глаголи; локатив еднина и множина; лични заменки во локатив; императив; создавање и употреба на редните броеви; неправилна промена на глаголите <i>powinien, powinna</i> ; употреба на глаголите: <i>prosić, musicć, trzeba, warto, powinien</i> . Препознавање на простата реченица и на сложената реченица.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)	(по избор) 55 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	(по избор) 55 бода		
	17.3.	Активност и учество	45 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JEZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3lkaFilmowa				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А4			
2.	Код	СС-2023-3-4-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката морфологија. Развивање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмено прераскажување. Превод на кратки текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Глаголи; образување, категориите, поделба на глаголите. Предлози, поделба на предлозите. Поврзаноста на предлозите со падежите и нивните значења. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Чешки јазик А3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/чешки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	2 2. 1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	2 2. 2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech II	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
		3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А4			
2.	Код	СС-2023-з-4-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Запознавање со лексикографијата и фразеологијата на словенечкиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија – основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија – видови речници; фразеологија – општи поими.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
	2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerpa slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Важес, А. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008
	3.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	Ljubljana: ZRC	2011

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б4			
2.	Код	СС-2023-з-4-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на збооробувањето во рускиот јазик. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште, задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења, упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации и превод на кратки текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Збооробување: дефиниција, предмет, цели. Мотивација. Збооробувачки тип. Начини на збооробување. Структурни промени. Збооробување на именките, придавките, прилозите и глаголите. Говорни и граматички теми: 1. Публицистички текстови на општи теми. Функционална граматика: Сложена реченица (изразување на цел и желба), сложени реченици со зборот который. Директен и индиректен говор. 2. Препораки, совети и честитки. Функционална граматика: Поимот модалност. Степенување кај придавките. Сложена реченица (сврзникот хотя). 3. Град и градски сообраќај. Функционална граматика: употреба на глаголите за движење (без и со префикси).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

			од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Положен Руски јазик и граматика 3
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/руски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација
22.	Литература			
	Задолжителна литература (до три)			
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Антонова В.Е., Нахабина М.М., Сафронова М.В., Толстых А.А.	Дорога в Россию (элементарный уровень). Санкт	СанктПетербург : “Златоуст” 2006
	2.	Хавронина С.А., Широченская А.И.	Русский язык в упражнениях. Учебное пособие (для говорящих на английском языке).	Москва, “Русский язык” 2005
	3.	Белошапкова В.А.	Современный русский язык	Москва : Высшая школа 1989
22.2	Дополнителна литература(до три)			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст” 2010
	2.	Шведова, Н. Ю.	Русская грамматика. Т.1 и Т.2	Москва : Наука 1980
	3.	Барыкина, А. Н., Добровольская, В. В., МерзонС. Н.	Изучение глагольных приставок	Москва : Русский язык 1989

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б4 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 4			
2.	Код	СС-2023-з-4-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- Б1. Студентот добро умее да стапи во контакт за да зададе прашање, да добие информација; умее да се вклучи во разговор на други да биде активен учесник во едноставна дискусија, успева на едноставен начин да ги изрази сопствените намери, мислења и ставови, како и да ги воопшти. Знае како да раскаже настани од минатото и планови за иднината. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и со информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Проширување на опфатот на конверзација од областа на опис на одликите на нечиј изглед и карактер; компарација и изразување мислења на конкретна тема; претставување и опишување на ситуации од минатото; изразување на чувства и планови; давање услуги; изразување на услов и сопствени предиспозиции; опис на животот на село и во град; опис на природната средина; изразување на желби и очекувања; опис на чувства и лични врски. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Проширување на знаењата во однос на именските парадигми категории (падеж, број) и глаголските парадигми и категории (вид, време, начин); значење и употреба на глаголите <i>iść,jechać</i> ; промена на глаголот <i>musieć</i> ; номинатив и акузатив на именките и придавките во множина; идно време на несвршените глаголи; свршени и несвршени глаголи; локатив еднина и множина; лични заменки во локатив; императив; создавање и употреба на редните броеви; неправилна промена на глаголите <i>powinien, powinna</i> ; употреба на глаголите: <i>prosić, musicć, trzeba, warto, powinien</i> . Препознавање на простата реченица и на сложената реченица.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок
	2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)	
3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3lkaFilmowa			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б4			
2.	Код	СС-2023-з-4-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката морфологија. Развивање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмено прераскажување. Превод на кратки текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Глаголи; образување, категориите, поделба на глаголите. Предлози, поделба на предлозите. Поврзаноста на предлозите со падежите и нивните значења. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Чешки јазик А3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/чешки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	2 2. 1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech	Univerzita Karlova, Praha;	2006
		2.	Рибарова З.- Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		3.	Kol. autorů	Stručná česká gramatika pro cizince	Sova Libris	2013
	2 2. 2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech II	Karolinum, Praha	2008
		2.	Ivana Rešková	Communicative Czech Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2002
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б4			
2.	Код	СС-2023-з-4-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Запознавање со лексикографијата и фразеологијата на словенечкиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија – основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија – видови речници; фразеологија – општи поими.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
	2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerpa slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Важес, А. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008
	3.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	Ljubljana: ZRC	2011

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 4			
2.	Код	СС-2023-з-4-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со литературата од крајот на 19 и почетокот на 20 век во Полска, Чешка и Русија и со творештвото на претставниците од овој период и стекнување компетенции во анализа на поезија, препознавање на симболи и стилски фигури.				
11.	Содржина на предметната програма: Литературата на Млада Полска, чешкиот модернизам . Идеите на овој правец и значењето на термините модернизам, неоромантизам или симболизам, вклопени во програмските манифести на претставниците на „Млада Полска“ и споредба со манифестите во Русија и Чешка. Развојот на лириката преку поезијата на: Кажимјез Пшерва-Тетмајер, Јан Каспрович, Леополд Стаф, Тадеуш Миќињски и др. Новите мотиви во поезијата на овој период. Чешката декаденција и симболистите: Отокар Бжезина, Антонин Сова, Јарослав Врхлицки, Фрања Шрамек и др. Во руската литература од овој период посебно внимание им се посветува на критичкиот и социјалниот реализам, симболизмот, акмеизмот, футуризмот и имажинизмот и нивните главни претставници во поезијата, прозата и драмата: А.Блок, В. Мајаковски, С. Есенин, М. Горки и Бунин, преку споредби со театарот на С. Виспјањски и драмите на Г. Заполска, како и со полските романи со општествена тематика (С. Жеромски) и со селска тематика (В. С. Рејмонт).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, полски, чешки и руски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hutnikiewicz, Artur	Młoda Polska	PWN	2002
		2.	(Piechota, Marek, Pytasz, Marek i Wilczek, Piotr red.)	Słownik literatury polskiej	Videograf II, Katowice	2006
	3.	Makowiecki, Z. Andrzej	Młoda Polska	Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne	1981	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Минералова, И.	Русская литература серебряного века. Поэтика символизма	Флинта	2004
		2.	Autorský kolektiv	Čeští spisovatelé 19. a počátku 20. století	Československý spisovatel, Praha	1973
3.	Janaszek-Ivaničková, Halina	Literatury zachodniosłowiańskie czasu przełomów 1890-1990: przewodnik encyklopedyczny	Śląsk	1999		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО 2			
2.	Код	СС-2023-з-4-4			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со компетенциите кои треба да ги поседува еден преведувач и нивна примена во практиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Надоврзувајќи се на почетниот курс, ќе се разгледаат когнитивно-комуникациските теории на преводот со кои ќе биде претставена целта на преводот во процесот на комуникацијата. Исто така, ќе се направи и осврт на теориите во кои се разгледува преводот како процес и преводот како производ, при што ќе се обрне внимание на поетскиот јазик во литература, на формата која го преобразува јазикот во функција на пренесување на смислата на оригиналот, применувајќи ја постапката на „очудување“ на руските формалисти. Ќе се прави матрица на преводливост за литературни дела врз примери од полската, руската, чешката, српската, хрватската и словенечката литература (во зависност од потребите на студентите). (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, руски, чешки, англиски, словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bednarczuk, Anna	Kulturowe aspekty przekładu literackiego	Śląsk	2002
		2.	Lipiński, Krzysztof	Vademecum tłumacza	Idea	2004
		3.	Робинсон, Дуглас	Как статья переводчиком. Введение в теорию и практику перевода	Кудиц-пресс	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	(Rusinek, Michał red.)	O sztuce tłumaczenia	Zakład imienia Ossolińskich – wydawnictwo	1955
		2.	Влахов, С.И., Флорин, С.П.	Непреводимое в переводе	Р. Валент	2009
	3.	Чемерски, Огнен	Триста ветрила! Или за преведувањето и за пребродувањето	Блесок	2015	

ТРЕТА ГОДИНА

V СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А5			
2.	Код	СС-2023-з-5-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усојување на теориски знаења и практична примена на руската синтакса. Способност за разликување на синтаксичките критериуми кај зборовните класи. Способност за разликување на категории синтагми. Способност за синтаксичка анализа на проста и сложена реченица. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтаксата како лингвистичка гранка. Синтаксички единици: синтагма, проста реченица, сложена реченица. Синтагма (видови синтаксички врски во синтагмите).Формална, комуникативна и смисловна организација на реченицата.Проста реченица. Структура на простата реченица (главни и второстепени членови). Подмет (сложување со прирокот, збороред). Прирок (видови прирок: прост и сложен глаголски прирок, именски прирок); Предмет (директен и индиректен предмет). Атрибут; апозиција; прилошки определби (видови и употреба).Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		

	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен испит по предметот Руски јазик и граматика 4		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Глазунова О.И.	Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис.	СПб: Златоуст	2017
	2.	Е.Н.Рогачеваи др.	Русский язык: синтаксис и пунктуация. Второй уровень владения языком[Электронный ресурс]: учебное пособие / —2-изд.	Саратов: Ай Пи Эр Медиа	2019
	3.	Валгина, Н.С.	Активные процессы в современном русском языке	Москва : Логос	2003
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	4.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик за 3-та година. Практичен курс	Филолошки факултет „Блаже Конески“- Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А5 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 5			
2.	Код	СС-2023-3-5-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 3. Ниво - основно-средно- Б1/Б2. Умешност: Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Успева да протолкува извесен број на општо употребувани идиоми.				
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: предметите од најблиската околина; за што служат одделни предмети; купување, реклама, услуги; односи меѓу луѓето; едукација; екологија; природна средина; наука и техника. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Проста реченица и сложена реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
Литература			
22.1.	Задолжителна литература		
	Реден број	Автор	Наслов
	1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)
	2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium
	3.	Gworys Monika, Mądrecka Anna	Mówię po polsku B1 B2 Ćwiczenia dla obcokrajowców Poziom B1 i B2
	Издавач	Година	
	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)	
Świat Książki	2005		
Prolog Publishing	2021		
22.2.	Дополнителна литература		
	Реден број	Автор	Наслов
	1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado
	2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language
	Издавач	Година	
	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)	
		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А5			
2.	Код	СС-2023-з-5-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова – Силјанова Страски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката синтакса развивање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик) Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Предмет на синтаксата. Дефиниција на реченицата. Синтаксички врски и меѓусебни сврзувања на зборовите во реченицата. Видови на реченици според граматичката структура. Проста реченица Простопроширена реченица. Подмет. Изразување на подметот. Прирок. Глаголски прирок. Прирок именски со копула и без копула. Предмет. Изразување на предметот. Директен и индиректен. Атрибут. Конгруентен и неконгруентен атрибут. Глаголски атрибут. Апозиција. Прилошки определби. Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по предметот Чешки јазик А4			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Рибарова, З.- Роус, Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
	3.	Miroslav Grepl- Petr Karlík	Skladba češtiny	Votobia , Praha	1998
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Karla Hronová, Milada Turzíkóvá	Čeština pro cizince	SPN Praha	
	4.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Intermediate Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha	
		Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А5			
2.	Код	СС-2023-3-5-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со синтаксата на словенечкиот јазик, како основа за градба на словенечки текст. Знаења од областа на синтаксата на словенечкиот јазик (основни поими, именска група, реченица, реченични членови). Посебен акцент и утврдување на знаењата од областа на сложената реченица.				
-	Содржина на предметната програма: Синтакса – општи поими, именска група, реченица, реченични членови, сложена реченица, актуелно членење на реченицата, зборовен ред.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
	2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
3.					
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Žele, A.	Osnove skladnje	Ljubljana: Samozaložba	2010
3.	Žele, A.	Vezljivostni slovar slovenskih glagolov https://fran.si	Ljubljana: ZRC SAZU	2008	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б5			
2.	Код	СС-2023-з-5-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на руската синтакса. Способност за разликување на синтаксичките критериуми кај зборовните класи. Способност за разликување на категории синтагми. Способност за синтаксичка анализа на проста и сложена реченица. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтаксата како лингвистичка гранка. Синтаксички единици: синтагма, проста реченица, сложена реченица. Синтагма (видови синтаксички врски во синтагмите).Формална, комуникативна и смисловна организација на реченицата.Проста реченица. Структура на простата реченица (главни и второстепени членови). Подмет (сложување со прирокот, збороред). Прирок (видови прирок: прост и сложен глаголски прирок, именски прирок); Предмет (директен и индиректен предмет). Атрибут; апозиција; прилошки определби (видови и употреба).Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Положен испит по предметот Руски јазик и граматика 4	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/руски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Глазунова О.И.	Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис.	СПб: Златоуст	2017
	2.	Е.Н.Рогачеваи др.	Русский язык: синтаксис и пунктуация. Второй уровень владения языком[Электронный ресурс]: учебное пособие / —2-изд.	Саратов: Ай Пи Эр Медиа	2019
	3.	Валгина, Н.С.	Активные процессы в современном русском языке	Москва : Логос	2003
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	4.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик за 3-та година. Практичен курс	Филолошки факултет „Блаже Конески“- Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б5 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 5			
2.	Код	СС-2023-з-5-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 3. Ниво - основно-средно- Б1/Б2. Умешност: Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Успева да протолкува извесен број на општо употребувани идиоми.				
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: предметите од најблиската околина; за што служат одделни предмети; купување, реклама, услуги; односи меѓу луѓето; едукација; екологија; природна средина; наука и техника. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Проста реченица и сложена реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
		3.	Gworys Monika, Mądrecka Anna	Mówię po polsku B1 B2 Ćwiczenia dla obcokrajowców Poziom B1 i B2	Prolog Publishing 2021
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute (постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б5			
2.	Код	СС-2023-з-5-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова – Силјанова Страски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката синтакса развивање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик) Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Предмет на синтаксата. Дефиниција на реченицата. Синтаксички врски и меѓусебни сврзувања на зборовите во реченицата. Видови на реченици според граматичката структура. Проста реченица Простопроширена реченица. Подмет. Изразување на подметот. Прирок. Глаголски прирок. Прирок именски со копула и без копула. Предмет. Изразување на предметот. Директен и индиректен. Атрибут. Конгруентен и неконгруентен атрибут. Глаголски атрибут. Апозиција. Прилошки определби. Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по предметот Чешки јазик А4			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Рибарова, З.- Роус, Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
	3.	Miroslav Grepl- Petr Karlík	Skladba češtiny	Votobia , Praha	1998
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Karla Hronová, Milada Turzíkóvá	Čeština pro cizince	SPN Praha	
	4.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Intermediate Czech) - Workbook	Univerzita Karlova, Praha	
		Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б5			
2.	Код	СС-2023-3-5-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со синтаксата на словенечкиот јазик, како основа за градба на словенечки текст. Знаења од областа на синтаксата на словенечкиот јазик (основни поими, именска група, реченица, реченични членови). Посебен акцент и утврдување на знаењата од областа на сложената реченица.				
-	Содржина на предметната програма: Синтакса – општи поими, именска група, реченица, реченични членови, сложена реченица, актуелно членење на реченицата, зборовен ред.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009	
	2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005	
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000	
2.		Žele, A.	Osnove skladnje	Ljubljana: Samozaložba	2010	
3.		Žele, A.	Vezljivostni slovar slovenskih glagolov https://fran.si	Ljubljana: ZRC SAZU	2008	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 5			
2.	Код	СС-2023-з-5-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со полската, чешката и руската литература меѓу двете светски војни и стекнување знаења за новите литературни форми и струи што се појавуваат во овој период, како и здобивање компетенции во толкување на метафоричен јазик и поетска проза.				
11.	Содржина на предметната програма: Поетската група Скамандер, краковската авангарда, групата Жагари, футуризмот во првата половина од ова дваесеттолетие. Теоријата на чистата форма на Станислав Виткјевич и неговото драмско творештво, како и неговите романи. Споредба со рускиот формализам и поезијата на Ана Ахматова, Марина Цветаева и Данил Хармс. Отсликување на психолошките и на моралните промени на општествената средина преку прозата на Витолд Гомбрович и Бруно Шулиц во споредба со романот „Мајсторот и Маргарита“ на Михаил Булгаков. Големата економска криза и чувството на загрозеност. Семејната сага и општествената панорама во романите „Ноќи и денови“ на Марија Домбровска и „Тивкиот Дон“ на Михаил Шолохов. Споредба на овие тенденции и форми со сатиричната и критичка проза на чешките писатели од овој период: Јарослав Хашек, Карел Чапек, Владислав Ванчура.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, чешки и руски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Balcerzan, Edward	Poezja polska w latach 1918-1939	Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne	1996
		2.	Markowski, Michał Paweł	Polska literatura nowoczesna (Leśmian, Schulz, Witkacy)	Universitas	2007
	3.	Kwiatkowski, Jerzy	Literatura Dwudziestolecia	PWN	1990	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zarek, Józef	Poezja i myśl. Problem refleksji w czeskiej poezji międzywojennej	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	1993
		2.	Malevič, Oleg	V perspektive desetileti	Karolinum	2015
3.	Казак, Вольфганг	Лексикон русской литературы XX века	ОМ. : рик "культура"	1996		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	СС-2023-з-5-4р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации (умеење да ги користи формите за обраќање, поздрав, запознавање) и др				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање, руска азбука – нејзини карактеристики, дијалози. Акцент, тврди и меки согласки/звучни и беззвучни, изговор на самогласките и асимилација по збучност/беззвучност. Дијалози, текстови и вежби (секојдневни зборови и изрази). Глагол-сегашно време, дијалози – Средба и Семерство. Именки – општи карактеристики, род, број и падеж. Текст: Сакана работа – тоа е среќа, вежби и задачи. Текст – Поетот и неговата Муза.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем рускиј јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997	
2.						
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК В1 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 1			
2.	Код	СС-2023-з-5-4п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 1. Ниво-основно-А0. Умешност: Студентот се снаоѓа во многу едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе многу едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази наједноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На наједноставен начин умее да каже за себе. Би умее да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со основни информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни информации за полскиот јазик, полските гласови, полските букви, двознаци и трознаци. Изговор, правопис, акцент, интонација. Формирање на знаења и употреба на: основните фрази и зборови потребни во секојдневната конверзација; изговор на полските гласови; разбирање и одговор на основни комуникациски ситуации; едноставен пишан и говорен текст. Комуникациски ситуации: запознавање, претставување, именување на места, држави, луѓе, животни, професии и сл. Јазични игри за подобрување на изговорот и пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Фонологија наспроти фонетика; градба на нашиот артикулационен канал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Миркуловска, Милица	Глас – буква – дијалог (основи на фонетиката/фонологијата и на морфонологија на современиот полски јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		
	3.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego--dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Małolepsza, M.; Szymkiewicz, Aneta	Hurra! Po Polsku 1 (A1)	Kraków : Prolog	2010
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	СС-2023-з-5-4ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): знаење од областа на изговорот на чешките вокали и консонанти, нивната должина, мекост и тврдост, кои пак понатаму имаат голема улога во правописот, односно во правилното пишување на истите самогласки и согласки.				
11.	Содржина на предметната програма: Совладување на изговорот на чешките гласови, должина и акцент. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Претставување; поздрав и ословување; народности; секојдневни навики; денови во неделата; стан и мебел; запознавање. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	СС-2023-з-5-4ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.				
-	Содржина на предметната програма: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
	2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. In dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Топоришич, Ј. (red.)	Slovenski pravopis	Ljubljana: ZRC SAZU	2001
3.	Аризанковска, Лидија	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009	

VI СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А6			
2.	Код	СС-2023-з-6-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усојување на теориски знаења и практична примена на руската синтакса. Способност за разликување на прости и сложени реченични структури. Способност за синтаксичка анализа на сложена реченица. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица (дефиниција, поделба и анализа). Независносложени реченици и зависносложени реченици (видови, сврзувачки средства, редот на речениците). Директен и индиректен говор. .Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Положен испит по предметот Руски јазик и граматика 4	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/руски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Глазунова О.И.	Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис.	СПб: Златоуст	2017
	2.	Е.Н.Рогачеваи др.	Русский язык: синтаксис и пунктуация. Второй уровень владения языком[Электронный ресурс]: учебное пособие / —2-изд.	Саратов: Ай Пи Эр Медиа	2019
	3.	Валгина, Н.С.	Активные процессы в современном русском языке	Москва : Логос	2003
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	4.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик за 3-та година. Практичен курс	Филолошки факултет „Блаже Конески“- Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А6 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 6				
2.	Код	СС-2023-з-6-1п				
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 4. Ниво- средно-Б2. Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Знае и успева да протолкува општо употребувани идиоми.					
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: традиции; споредби, изразување задоволство, восхит и незадоволство, изразување на лични чувства и опис на здравствената состојба; молба за совет и двање совет; патување; изразување на желби, сочувство, честитки; изразување на восхит, изненадување, виашеност; дискусија, мислење за филм, книга, рецензија, аргументација; политика, религија, обичаи. Збогатување на лексиконот со термини од различни специјализации регионализми, колоквијална, субстандардна лексика туѓи зборови во полскиот јазик и сл. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Збогатување на знаењата заростата реченица и за сложената реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+6				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интернет примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
		3.	Elżbieta Zarych	PRZEJDŹ NA WYŻSZY POZIOM. PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW DLA POZIOMU B2/C1	Nowela 2017
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute (постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А6			
2.	Код	СС-2023-3-6-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката синтакса развијање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик) Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Поделба на речениците по состав. Поим за сложена реченица. Прашањето за зависноста и заемната потчинетост на реченицата во состав на сложената реченица. Сврзници. Сврзувачки средства. Независно сложените реченици: Составни, Спротивни, Разделни, Градациони. Зависно сложените реченици: Подметни. Атрибутивни. Предметни. Видови на прилошки реченици: Месни, Временски, За начин, За мера, За средство, Причински- за цел, за услов, допусни реченици итн. Практично запознавање со синтаксичкиот систем на чешкиот јазик, со односите меѓу зборовите, синтагмите и речениците, членови на реченица и видови на прости реченици. Практична примена на теориските сознанија при анализа на реченици и текстови. Зголемување на фондот на зборовите со активна употреба на лексиката од повеќе области на конверзација, водење дијалог, читање, репродукција и анализа на текстови од различни жанрови. Писмено и усно преведување на книжевни текстови и новинарски статии.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Чешки јазик и граматика 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	2004
		2.	Рибарова, З.- Роус, Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
	3.	Miroslav Grepl – Petr Karlík	Skladba spisovné češtiny	SPN, Praha	1986	
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech II	Karolinum, Praha	2008	
	2.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha	1994	
3.	Čechová M.	Čeština - řeč a jazyk	ISV, Praha	1996		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А6			
2.	Код	СС-2023-з-6-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со словенечкиот јазик во реалната комуникација, неговите стилски можности и одделните функционални стилови, пред сè преку работата на одделни текстови.				
11.	Содржина на предметната програма: Лингвистилистика и текст-лингвистика: текстот како основна комуникациска појава, стилските можности на словенечкиот јазик, разгледување на одделните функционални стилови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
	2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.				
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Bešter, M.	Tip besedila kot izrazilo sporočevalnega namena, Uporabno jezikoslovje 2	Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 44-52	1994
	3.	Toporišič, J., Gjurin, V.	Slovenska zvrstna besedila	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	1993

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б6			
2.	Код	СС-2023-з-6-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на теориски знаења и практична примена на руската синтакса. Способност за разликување на прости и сложени реченични структури. Способност за синтаксичка анализа на сложена реченица. Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица (дефиниција, поделба и анализа). Независносложени реченици и зависносложени реченици (видови, сврзувачки средства, редот на речениците). Директен и индиректен говор. .Говорни и граматички теми: 1. Празници, традиции, обичаи. Функционална граматика: изразување на временски односи; употреба на синтаксички конструкции. 2. Библиотека. Функционална граматика: изразување на временски повторливи дејства, начин на изразување на потреба, неопходност .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

			од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен испит по предметот Руски јазик и граматика 4		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Глазунова О.И.	Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис.	СПб: Златоуст	2017
	2.	Е.Н.Рогачеваи др.	Русский язык: синтаксис и пунктуация. Второй уровень владения языком[Электронный ресурс]: учебное пособие / —2-изд.	Саратов: Ай Пи Эр Медиа	2019
	3.	Валгина, Н.С.	Активные процессы в современном русском языке	Москва : Логос	2003
22.2	Дополнителна литература(до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миллер, Л.В.Политова Л.В	Жили были, базовый уровень	СанктПетербург: “Златоуст”	2010
	4.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик за 3-та година. Практичен курс	Филолошки факултет „Блаже Конески“- Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б6 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 6			
2.	Код	СС-2023-з-6-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 4. Ниво- средно-Б2. Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Знае и успева да протолкува општо употребувани идиоми.				
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: традиции; споредби, изразување задоволство, восхит и незадоволство, изразување на лични чувства и опис на здравствената состојба; молба за совет и двање совет; патување; изразување на желби, сочувство, честитки; изразување на восхит, изненадување, вшашеност; дискусија, мислење за филм, книга, рецензија, аргументација; политика, религија, обичаи. Збогатување на лексиконот со термини од различни специјализации регионализми, колоквијална, субстандардна лексика туѓи зборови во полскиот јазик и сл. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Збогатување на знаењата заростата реченица и за сложената реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интернет примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
		3.	Elżbieta Zarych	PRZEJDŹ NA WYŻSZY POZIOM. PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW DLA POZIOMU B2/C1	Nowela 2017
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute (постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
Наслов на наставниот предмет		ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б6			
2.	Код	СС-2023-3-6-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): усвојување на теориски знаења и практична примена на чешката синтакса развијање на: - способност за анализа на релација текст/контекст - јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик) Оспособување на студентите за комуникација во одредени ситуации. Писмени состави. Превод на текстови според дадените теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Поделба на речениците по состав. Поим за сложена реченица. Прашањето за зависноста и заемната потчинетост на реченицата во состав на сложената реченица. Сврзници. Сврзувачки средства. Независно сложените реченици: Составни, Спротивни, Разделни, Градациони. Зависно сложените реченици: Подметни. Атрибутивни. Предметни. Видови на прилошки реченици: Месни, Временски, За начин, За мера, За средство, Причински- за цел, за услов, допусни реченици итн. Практично запознавање со синтаксичкиот систем на чешкиот јазик, со односите меѓу зборовите, синтагмите и речениците, членови на реченица и видови на прости реченици. Практична примена на теориските сознанија при анализа на реченици и текстови. Зголемување на фондот на зборовите со активна употреба на лексиката од повеќе области на конверзација, водење дијалог, читање, репродукција и анализа на текстови од различни жанрови. Писмено и усно преведување на книжевни текстови и новинарски статии.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Чешки јазик и граматика 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	2004
		2.	Рибарова, З.- Роус, Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
	3.	Miroslav Grepl – Petr Karlík	Skladba spisovné češtiny	SPN, Praha	1986	
	22.2	Дополнителна литература(до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Basic czech II	Karolinum, Praha	2008
		2.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha	1994
3.	Čechová M.	Čeština - řeč a jazyk	ISV, Praha	1996		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА Б6			
2.	Код	СС-2023-з-6-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со словенечкиот јазик во реалната комуникација, неговите стилски можности и одделните функционални стилови, пред сè преку работата на одделни текстови.				
11.	Содржина на предметната програма: Лингвистилистика и текст-лингвистика: текстот како основна комуникациска појава, стилските можности на словенечкиот јазик, разгледување на одделните функционални стилови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
	2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.				
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Bešter, M.	Tip besedila kot izrazilo sporočevalnega namena, Uporabno jezikoslovje 2	Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 44-52	1994
	3.	Toporišič, J., Gjurin, V.	Slovenska zvrstna besedila	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	1993

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 6			
2.	Код	СС-2023-з-6-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со современата полска литература од периодот на Втората светска војна до падот на комунизмот, здобивање компетенции во препознавање на преломни моменти во литературното творештво, кои го оформуваат стилот на одредени групи автори од овој период.				
11.	Содржина на предметната програма: Полската литература од Втората светска војна и по неа. Литературата сведоштво на злосторствата од војната и пресметките со овој вид литература непосредно по војната и споредба на полските дела со делата на руските писатели Александар Солженицин и Варлам Шаламов. Социјалистичкиот реализам (1949-1956). Периодот помеѓу октомври 1956 г. и декември 1970 г. Осврт на делото „Доктор Живаго“ од Борис Пастернак и и третманот на ова дело во соцреалистичката реалност. Напуштање на соцреализмот и свртување кон психологизам, митологизација, креирана реалност. Се прави осврт врз делата на поистакнатите писатели поврзани со овој временски период. Споредба на фантастиката на Станислав Лем, Замјатин и на Карел Чапек. Периодот 1971-1981 год. Конфликт со цензурата. Публикување на забранетите автори и дела. Ширењето на литературата од т.н. втор литературен круг. Споредба на емигрантските автори во Полска и во Русија – Гомбрович, Милош наспроти Јосиф Бродски и Владимир Набоков. Авторите што творат во периодот на т.н. Прашка пролет. Преломните години и формирањето на т.н. Солидарност. Поезијата на новиот бран. Метафоризираната реалност. Периодот од воената состојба 1981 г. до суверена независна Полска 1989 г.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, чешки и руски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Świąch, Jerzy	Literatura polska w latach II wojny światowej	PWN	2002
		2.	Wroczyński, Tomasz	Literatura Polska po 1939 roku	WsiP	1990
		3.	Matuszewski, Ryszard	Literatura polska 1939-1991	WsiP	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Holý, Jiří	Česká literatura 4- Od roku 1945 do současnosti (druhá polovina 20. století)	Český spisovatel, Praha	1996
		2.	Лейдерман Н. Л., Липовецкий М. Н.	Современная русская литература. 1950-1990-е годы. В 2-томах	„Academia“	2003
	3.	(Wójcik, Włodzimierz red.)	Przełomy: rok 1956 Studia i szkice o polskiej literaturze współczesnej	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	1996	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	СС-2023-з-6-4р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со правилна употреба на глаголите и падежите.				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со трите деклинации, текст Руски летописи. Употреба на падежите преку писмени и усни вежби. Употреба на инфинитив. Дијалози, текстови Мајка и Кучешко срце. Глаголи на движење, задачи, дијалог На вечеринка. Идно време, текст Во хотелска соба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
	2.				
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
	2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК В2 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 2				
2.	Код	СС-2023-з-6-4п				
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 2. Ниво –основно-А1. Умешност: Студентот се снаоѓа во едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази едноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На едноставен начин умее да каже за себе, што го интересира, за слободното време. Знае како да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со подетални информации за современа Полска.					
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на минималните знаења од претходниот семестар, ниво А0, со нови говорни ситуации: претставување, остварување на контакт, комуникација од типот „како си“ и „што правиш“, задавање на прашања, определување на нечии особини, поставување прашања за основни информации, за адреса, број на телефон, национална припадност, потекло, години, професија и сл.; временски определби; период од денот, часот, денови во неделата; секојдневни активности; опис на изгледот; интерес, хоби, слободно време; купување; храна и пијалак. Студентот веќе умее послободно да користи минимална лексика и минимални конструкции за изразување во ситуации на запознавање, претставување на себеси и на своето семејство, како и да одговара на прашања од секојдневниот живот, патување, посета на одредени места и сл. Обработка на текстови за усовршување на изговорот и на пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> граматички род и број; падежот номинатив еднина кај именките и кај придавките; инфинитив на глаголот; лични заменки; сегашно време: помошен глагол <i>буџ</i> и т.н. I, II и III конјугација; придавки и прилози; предлози; прашања; потврдување и одрекување; основни броеви; показни заменки.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	до 50 бода			5 (пет) (F)		

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Милица Миркуловска	Глас – буква – дијалог (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017
	3.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjikip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjikip.us.edu.pl		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии
--------------	--

1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	СС-2023-з-6-4ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Професии; храна и пијалок; омилена храна; животен стил; годишни времиња; студентски живот; купување; домашни миленици; добитици на Нобелова награда; опис на настан; пишување писмо; театар, кино, телевизија. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ана Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	СС-2023-з-6-4с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката, познавања од областа на морфологијата на словенечкиот јазик (увид во деталниот преглед на граматичките категории и преглед на зборовни групи и нивна употреба).				
-	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
		2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009
		3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žерна slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А7			
2.	Код	СС-2023-з-7-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата има за цел усвојување на теориски знаења од областа на лексикологијата на По завршувањето на курсот студентот се очекува да ги има рускиот јазик и нивна практична примена. Исто така, студентите се оспособуваат за комуникација во одредени ситуации, за превод на текстови според одредени теми. стекнато следниве компетенции: - да ги препознава и употребува основните лексички структури на рускиот јазик - да ги применува стекнатите знаења од дадената област во процесот на изучувањето на рускиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија како дел од лингвистиката. Семантички односи меѓу лексемите (хомонимија, синонимија, антонимија, паронимија). Еднозначност и полисемија. Меѓујазична хомонимија. Лексиката според формата и според сферата на употреба. Лексиката според потеклото на зборовите. Лексиката според степенот на употреба; лексиката според процесот на обновување. Општи податоци за фразеологија на рускиот јазик. Семантички типови на руската фразеологија. Извор на фразеолошки идиоми. Лексикографија (дефиниција, предмет, видови речници). Говорните теми содржат материјали од културолошки карактер во кој се одразени карактеристиките од областа на образованието, театарот на РФ и РМ. При обработката на текстовите акцентот се става на разбирање фразеологизми, синоними, антоними, хомоними, многузначност на зборовите; збогатување на моделите на сложената реченица; усовршување и проширување на лексичките, граматичките, комуникативни знаења преку сите видови на писмено и усно изразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Положен Руски јазик и граматика 6	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Руски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Белошапкова В.А.	Современный русский язык	Москва : Высшая школа	1989
	2.	Крысин Л.П.	Современный русский язык. Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография.	Москва : Академия	2007
	3.	Э.Г. Шимчук	Русская лексикография	Москва : Академия	2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Шведова, Н. Ю.	Русская грамматика. Т.1 и Т.2	Москва : Наука	1980
	2.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик. Практичен курс за студенти од 4 година	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2001

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А7 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 7			
2.	Код	СС-2023-з-7-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Одврзи јазик – врзи разговор 1. Ниво- напредно- Ц1. Умешност: Студентот зборува полски слободно, во секаков тип на приватни и деловни контакти. Умее да креира интересни и оригинални усни искази и пишани текстови, ги создава со индивидуален јазик и стил, како во официјална, така и во неофицијална комуникација. Течно ги користи изразите и идиомите што се употребуваат во современиот полски јазик, печатените медиуми и литературата.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржина: Разговор за теми од општ интерес што се однесуваат на општествениот живот, стопанството, културата; политички збиднувања; норми и вредносни системи, традиција, обичаи; чувствителни теми. Збогатување на лексиконот со термини од различни специјализации регионализми, колоквијална, субстандардна лексика туѓи зборови во полскиот јазик и сл. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Повторување и утврдување на тешки граматички проблеми, како на пр. мешана деklinација кај именките, плуралија тангум и сл.; конструкции со некои глаголи од типот рlакас; употреба на вокативот во колоквијалниот јазик; деklinација на позајмени зборови; промена на неправилни глаголи; функции и употреба на się. Зборобразување: синонимија, антонимија, хомонија, многузначност на зборовите, туѓите зборови наспрема домашните, перифрастичните изрази наспрема автосемантичните глаголи. Збогатување на знаењата за сложената реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата отсликана низ полската филмографија и стрип.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Одврзи јазик – врзи разговор (култура на говор и израз)	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
		3.	Elżbieta Zarych	JĘZYK KLUCZEM DO KRAJU. PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW C1-C2	Nowela 2018
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	(
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute (постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А7			
2.	Код	СС-2023-з-7-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата има за цел усвојување на теориски знаења од областа на историјата на чешкиот јазик. По завршувањето на курсот студентот се очекува да ги има чешкиот јазик и нивна практична примена. Исто така, студентите се осposобуваат за комуникација во одредени ситуации, за превод на текстови според одредени теми. стекнато следниве компетенции: - да ги препознава и употребува основните лексички структури на чешкиот јазик - да ги применува стекнатите знаења од дадената област во процесот на изучувањето на чешкиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Краток осврт на чешката историска граматика, историска фонологија и функционална еволуција на граматичките категории. Под поимот стар чешки јазик подразбираме јазик на старочешките споменици од 14. век. Тоа е литературен јазик. Литературниот чешки јазик се развивал врз база на средночешкиот дијалект. Во време на Голема Моравија дијалектот се развивал во тесна врска со старословенскиот, кој тогаш бил официјален јазик на црквата и државната администрација. Гласовниот систем на стариот чешки јазик. Вокали. Нивните карактеристики и промени. Консонанти. Слог. Акцент. Губење и вокализација на еровите итн Зголемување на фондот на зборовите со активна употреба на лексиката од повеќе области на конверзација, водење дијалог, читање, репродукција и анализа на текстови од различни жанрови. Писмено и усно преведување на книжевни текстови и новинарски статии.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Чешки јазик А 6			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha;	2004
	2.	Miroslav Komarek	Historická mluvnice česká - Hlaskosloví	SPN, Praha	1969
	3.	Arnošt Lamprecht	Fonologický vývoj českého jazyka	Brno	1966
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	A. Adamovičová, D. Ivanovová, M. Hrdlička	Basic czech II	Karolinum	2007
	2.	Ivana Rešková	Communicative Czech (Intermediate Czech) Workbook	Univerzita Karlova, Praha;	2005
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha;	1994

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А7			
2.	Код	СС-2023-з-7-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со речничкиот фонд на словенечкиот јазик, настанувањето на речниците, корпусот на словенечкиот јазик и навлегување во методологијата на научната работа. Увид во семантиката и прагматиката. Увид во актуелни теми од областа на јазикот.				
-	Содржина на предметната програма: Преглед на зборовниот состав на словенечкиот јазик, лексичко и семантичко значење, начин на творење на зборовите; семантика и прагматика; создавање речничка статија, обработка на фразеолошко јадро; корпус на јазикот; електронска верзија на Речникот на словенечкиот литературен јазик и на дуги речници кои се однесуваат на словенечкиот јазик; актуелни теми од областа на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
		2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.	Bajec, A. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Аризанковска, Л.	Споредба на речнички статии во SSKJ и PMJ, <i>Зборник од научната дискусија при МСМЈЛК, Охрид 1998</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 124-131.	1999
3.	Електронски изданија на словенечки речници	https://fran.si				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК ВЗ			
2.	Код	СС-2023-з-7-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на глаголскиот и падежниот систем, со употреба на минато време, лични заменки, придавки, степенување на придавките. Прилози и повратни глаголи.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексичко-граматички материјал на следните теми: на лекар, руски сувенир, разговор по телефон, интернет, Третјаковска галерија. Вежби и дијалози . Реализација писмено и усно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК В3 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 3				
2.	Код	СС-2023-з-7-2р				
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски, лектор од Полска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- А2. Умешност: студентот умее да разговара на теми од секојдневниот живот, умее да води едноставна конверзација на познати општи теми, умее да опише настани од минатото, накусо да изрази свој став за позната тема. Умее да процени ситуација со официјална и неофицијална комуникација. Самостојно се снаоѓа во различни ситуации при патување и да ги изрази своите впечатоци. Умее да следи разговор лице во лице, како и телефонски. Разбира кога чита информативни текстови поврзани со секојдневниот живот. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и извесни информации од историјата на полските терени.					
11.	Содржина на предметната програма: Формирање и проширување на знаењата од првиот и вториот семестар: употреба на фрази и зборови потребни во секојдневниот живот - збогатување на лексичкиот фонд, составување на писмени и усни текстови на слободни теми; изразување на можности и способности, закажување средба, прифаќање и одбивање на предложеното; изразување на временски односи, прашања за информации на јавни места, видови на комуникациски средства; купување во маркет, бутик, називи на продавници и асортимани, изразување на задоволство/незадоволство, делење на комплименти; случки во минатото; називи на месеци; планови за иднината; изразување на честитки, поздрав и желби; определба на местото, прашања за патот, називи на правец, објекти и места, патување, летен/зимски одмор; место на живеење; годишни времиња, време; здравје, човек, делови на телото, посета кај доктор, болести, совети; временски односи во иднината; изразување на свој став, допаѓање/недопаѓање, споредба. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи, со извесен осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> проширување на знаењата во однос на именските и глаголските парадигми; акузатив еднина кај именките и придавките; лични заменки во акузатив; идно време кај глаголите; инструментал еднина и множина; лични замекни во инструментал; генитив еднина и множина на именките и на придавките, генитив на личните заменки; деривирање прилози од придавки; придавки и прилози; значењето и употребата на глаголите: znać, wiedzieć, umieć; броеви; релативни заменки; заменките swój, swoja, swoje; временски определби.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 ч.		
		16.2.	Самостојни задачи	30 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдежиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JEZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjip.us.edu.pl	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдежиран примерок)
3.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК ВЗ			
2.	Код	СС-2023-з-7-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	
	22.2	Дополнителна литература		
		Ред.број	Автор	Наслов
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook
	Издавач	Година		
	Бона, Скопје	1997		
	Univerzita Karlova, Praha	2007		
	UK, Praha			
	Univerzita Karlova, Praha			
	Univerzita Karlova, Praha			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК В3			
2.	Код	СС-2023-з-7-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Зборообразување – основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002	
		2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013	
		3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000	
		2.	Hajnšek-Holz M, Jakopin, P.	Odzadnji slovar slovenskega jezika	Ljubljana: ZRC SAZU	1996	
3.	Breznik-Stramljič, I.	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B	Maribor: Zora	2004			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 7			
2.	Код	СС-2023-з-7-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Се запознаваат студентите со најстарите пишани споменици во полската, руската и чешката култура, со религиозната и световната литература од средниот век, со ренесансните дела и автори, со барокот и просветителството и се стекнуваат со компетенции за толкување на старополскиот, старочешкиот и старорускиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Литературата на чешкиот, полскиот и рускиот народ од нејзините почетоци до 18 век. Културата на средновековна Полска и на Киевска Рус. Хроничари и публицисти. Писмени споменици на словенската и на чешката култура (Киевски ливчиња, Прашките одломки, Житието на Св. Кирил, на Методиј и др.) Световната латинско-полска поезија. Краковската академија и Карловиот Универзитет како први жаришта на интелигенцијата. Преродбата. Зигмунтовскиот златен век на полската култура. Граѓанската поезија (Бјернат од Лублин) во споредба со басните на Иван Крилов. Научната и политичката проза (М. Коперник, А. Фрич Моджевски). Творештвото на М. Реј и Ј. Кохановски и нивното влијание на литературите на другите словенски народи. Влијанието на движењето на Јан Хус врз литературата. Карактерот на барокната култура. Лириката на Ј. А. Морштин. Историската епика на В. Потоцки во споредба со книжевните споменици од периодот на обединувањето на руската држава („Задонштина“ и др.). Влијанијата на полската литература врз чешката средновековна литература.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски, чешки и руски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michałkowska, Teresa	Średniowiecze	PWN	2002
		2.	Ziomek, Jerzy	Renesans	PWN	2002
		3.	Hernas, Czesław	Barok	PWN	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Корецкý, М.	Starší česká a slovenská literatura	2. vyd. Brno, Masaryková univerzita	1991
		2.	Гудзий, Н.К	История древней русской литературы	Аспект Пресс	2002
	3.	Ристевски, Димитрија	Избор на текстови од староруската и руската книжевност од XVIII в.	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕЃУКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА 1			
2.	Код	СС-2023-з-7-4			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики на Словенскиот исток и на Словенскиот запад.				
11.	Содржина на предметната програма: Славија Ортодокса и Славија Романа 1. Источната културна традиција и комуникација мај Словените (развој и влијанија) 1. Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Источни Словени се група на словенски народи кои ги населуваат подрачјата на Источна Европа. Државите во кои Источните Словени сочинуваат мнозинство на население се Русија, Белорусија и Украина. развојот на културната традиција е врз основа на Православното Христијанство. Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување. Западната културна традиција и комуникација кај Словените (развој и влијанија) 1. Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Запад (основен курс). Западните Словени или во историјата именувани како Венети се подгрупа на Словените кои зборуваат на еден од западнословенските јазици. Тие низ историјата доживуваат културна разновидност во однос на останатите Словени како следбеници на Римокатоличката црква, а подоцна и на движењата на Реформацијата (Протестантските движења). Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009
	3.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information-about-the-czech-republic/brief-history-of-the-czech-republic.html		
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CH%5CI%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history		
	2.		A short history of Slovenia https://www.gov.si/en/news/2021-04-14-a-short-history-of-slovenia/ Croatia: A Curriculum Guide for. Secondary School Teachers https://www.ucis.pitt.edu/schools-andcommunity/sites/default/files/Croatia.pdf		
3.		Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of			

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студи			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А8			
2.	Код	СС-2023-з-8-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Наставата има за цел усвојување на теориски знаења од областа на стилистиката на рускиот јазик и нивна практична примена, активно владеење на рускиот јазик, разбирање на текстови со највисока сложеност, комуницирање (усно и писмено)</p> <p>По завршувањето на курсот студентот се очекува да ги има стекнатите следниве компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги идентификува функционалните стилови врз основа на различни текстови - соодветно да ги употребува јазични средства во зависност од контекстот - да ги применува стекнатите знаења од дадената област во процесот на изучувањето на рускиот јазик. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Стилистика (дефиниција, предмет и задачи). Поимот функционален стил. Литературен, разговорен, научен, деловен, публицистички. Стилистичка синонимија како системски организиран дел од речникот на рускиот јазик (емоционално обоена, апсолутна и стилска). Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази.</p> <p>Говорните теми содржат материјали од културолошки карактер во кој се одразени карактеристиките од областа на филм, телевизија, музејот и музика од РФ и РМ. Лингвостилистичката анализа на уметничките текстови. Особено внимание се посветува на самостојното писмено излагање: пишување на резиме, состави на зададени и слободни теми со посебен осврт кон стилските разлики; конверзација и дискусија на зададени и слободни теми. Превод на уметничките текстови од македонски на руски јазик и обратно</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Руски јазик и граматика 7		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Розентал, Д. Э.	Справочник по рускому зку. Практическа стилистика	Москва : Оникс	2001
	2.	Григорјева О.Н.	Стилистика руского јазика: Учебное пособие для иностранцев	Москва : НВИ-ТЕЗАУРУС	2000
	3.	Попспирова, Т.В., Павловска, В.Г.	Современ руски јазик. Практичен курс за студенти од 4 година	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2001
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А8 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 8			
2.	Код	СС-2023-з-8-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор Странски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Одврзи јазик – врзи разговор 2. Ниво- го владее јазикот- Ц2. Умешност: Студентот владее со полскиот јазик во секаков тип на приватни и деловни контакти. Умее да креира интересни и оригинални усни искази и пишани текстови, ги создава со индивидуален јазик и стил, како во официјална, така и во неофицијална комуникација. Течно и креативно ги користи изразите и идиомите што се употребуваат во современиот полски јазик, печатените медиуми и литературата.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентот веќе го владее полскиот јазик и во рамките на неговите понатамошни интереси се доразвиваат неговите умешности од областа на специјалистичката лексика и пишување на текстови од соодветна област то е поле на неговиот интерес. Индивидуална работа наставник-студент прилагодена на интересите и потребите за понатамошен професионален развој на студентот. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Стилистиката и прагматика на полскиот јазик, фразеологијата, лексичка стилистика; функционалните стилови; регионална и социјална диференцијација на полскиот стандарден јазик. Збогатување на лексичкиот фонд, фразеологија, различни стилови во полскиот јазик. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата отсликана низ полската филмографија и стрип.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови вкупно			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	10 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Милица Миркуловска	Одврзи јазик – врзи разговор (култура на говор и израз)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
		3.	Elżbieta Zarych	JĘZYK KLUCZEM DO KRAJU. PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW C1-C2	Nowela	2018
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А8		
2.	Код	СС-2023-з-8-1ч		
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 5
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Наставата има за цел усвојување на теориски знаења од областа на дијалектологијата на чешкиот јазик и нивна практична примена, активно владеење на чешкиот јазик, разбирање на текстови со највисока сложеност, комуницирање (усно и песмено) По завршувањето на курсот студентот се очекува да ги има стекнато следниве компетенции: - да ги идентификува дијалектите во чешкиот јазик врз основа на различни текстови - соодветно да ги употребува јазични средства во зависност од контекстот - да ги применува стекнатите знаења од дадената област во процесот на изучувањето на чешкиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Општи познавања за предметот и задачата на дијалектологијата. Односот помеѓу нормираниот, литературниот чешки јазик и дијалектите. Дефиниција на дијалект, народен говор, група дијалекти, наречја. Чешки наречја и нивните групи: чешко наречје, средноморавски наречја (ханатски), источноморавски (моравскословенски) и слезски (лашки). Наднаречни целини (интердијалекти). Општоразговорниот јазик и неговите основни знаци; неговиот однос спрема говорната литературна форма. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+6		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Чешки јазик А 7			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Чешки			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kosek Pavel	Česká nářečí	Brno: Masarykova univerzita	2014
		2.	Jarmila Bachmannová	Nářečí českého národního jazyka jako kulturní dědictví	Odborné studie a recenze	2008
		3.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Advanced Czech)	Univerzita Karlova, Praha	2006
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.Adamovičová, D. Ivanovová	Advanced czech	Karolinum, Praha	2008
		2.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	Praha	1994
	3.	Kol. Autorů	Čítanka mluvené češtiny	Karolinum, Praha	2008	

Реден број на прилогот: 36

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА А8			
2.	Код	СС-2023-з-8-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со актуелните состојби во словенечкиот јазик, јазичната политика и јазичната култура. Увид во социолингвистички теми од словенечкиот јазик (во споредба со македонскиот). Разгледување на односот стандарден јазик: дијалект, говорен јазик, пишан збор. Знаења од областа на јазичната политика и јазичната култура.				
-	Содржина на предметната програма: Обработка на социолингвистички теми од областа на словенечкиот јазик (во споредба со македонскиот); актуелни состојби во словенечкиот јазик, однос стандарден јазик ~дијалект; пишан ~говорен јазик; јазици во контакт; јазична политика, јазична култура и др.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
		2.	Toporišič, J.	Slovenski jezik in Sporočanje 1, 2	Maribor: Založba Obzorja	1994
	3.	Unuk, D.	Osnove sociolingvistike	Maribor:	1997	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vidovič-Muha, A. (ured.)	Slovenski knjižni jezik- aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje, Obdobja 20, (Zbornik)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2003
		2.	Stabej, M.	V družbi z jezikom	Trojina, Ljubljana	2010
3.	Спасов, Љ.,Аризанковска, Л.	Хиерархизација на јазиците во Р. Македонија во споредба со Р. Словенија во однос на јазичната политика на ЕУ, <i>Литературен збор</i> , 1-2	Скопје: , 3-14.	2002		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	СС-2023-з-8-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на присвојни заменки, заповеден начин, условен начин, глаголски прилози и придавки.				
11.	Содржина на предметната програма: лексичко-граматички материјал на следните теми: случки со мобилен телефон, текст Мајкините помошнички, хранете се правилно. Броеви – текст Метрото во Русија, и текст Соњечка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
	2.				
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
	2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
	3.	Л.Н.Булгакова	Мои друзья падежи (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2008

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК В4 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 4			
2.	Код	СС-2023-з-8-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- Б1. Студентот добро умее да стапи во контакт за да зададе прашање, да добие информација; умее да се вклучи во разговор на други да биде активен учесник во едноставна дискусија, успева на едноставен начин да ги изрази сопствените намери, мислења и ставови, како и да ги воопшти. Знае како да раскаже настани од минатото и планови за иднината. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и со информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Проширување на опфатот на конверзација од областа на опис на одликите на нечиј изглед и карактер; компарација и изразување мислења на конкретна тема; претставување и опишување на ситуации од минатото; изразување на чувства и планови; давање услуги; изразување на услов и сопствени предиспозиции; опис на животот на село и во град; опис на природната средина; изразување на желби и очекувања; опис на чувства и лични врски. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Проширување на знаењата во однос на именските парадигми категории (падеж, број) и глаголските парадигми и категории (вид, време, начин); значење и употреба на глаголите <i>iść, jeść</i> ; промена на глаголот <i>mieć</i> ; номинатив и акузатив на именките и придавките во множина; идно време на несвршените глаголи; свршени и несвршени глаголи; локатив еднина и множина; лични заменки во локатив; императив; создавање и употреба на редните броеви; неправилна промена на глаголите <i>rownień, rowinna</i> ; употреба на глаголите: <i>prosić, mieć, trzeba, warto, rownień</i> . Препознавање на простата реченица и на сложената реченица.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	30 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода
	17.3.	Активност и учество			45 бода
18.		до 50 бода			5 (пет) (F)

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/Pol-skaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	СС-2023-з-8-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jozef V. Bečka	Česká stylistika	Akademia, Praha	1994
	2.	Минова- Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик	Скопје	2003
	3.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech II	Univerzita Karlova, Praha	2007
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	СС-2023-з-8-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Запознавање со лексикографијата и фразеологијата на словенечкиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Лексикологија – основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија – видови речници; фразеологија – општи поими.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и словенечки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
	2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerpa slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
	2.	Бажес, А. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008
	3.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	Ljubljana: ZRC	2011

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ВО СЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ 8			
2.	Код	СС-2023-з-8-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со новите трендови и правци во последните триесет години и со новитетите и шокантните појави во новата литература, стекнување компетенции за споредување со други литератури.				
11.	Содржина на предметната програма: Последното триесетлетие (1989 - до денес). Преломот во деведесеттите години и неговиот одраз врз формулирањето на новата полска, чешка и руска литература. Книжевните награди во Полска, Чешка и Русија како одредница за квалитетна литература. Литературата на различни еманципации. Женското писмо. Олга Токарчук и Радка Денемаркова. Магичниот реализам на Сташук и Ајваз. Спецификата на полската школа за литературна репортажа (Шчигел, Балук, Јагелски) во споредба со творештвото на Светлана Алексијевиќ. Стилски анализи: Соукопова, Вивег, Јерофеев, Сорокин, Дукај, Масловска.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски,			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	(Anders, Zbigniew i Pasterski, Janusz red.)	Inna literatura. Dwudziestolecie 1989-2009 t.1 i 2	Uniwersytet Rzeszowski	2010
		2.	Praca zbiorowa	Czy są jakieś pytania? Szkice o najnowszej literaturze polskiej	Instytut Literatury	2019
	3.	(Marecki, Piotr red.)	Literatura Polska 1989 - 2009. Przewodnik	Ha!art	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тимина, С.И.	Современная русская литература (1990-е годы – начало XXI века).	Academia	2005
		2.	Rogoż, Michał	O literaturze czeskiej i jej autorach na łamach „Gazety Wyborczej” w latach 1989–2019 во: czasopismo.pan.pl TOM XXIV (2021), ZESZYT 2 (62)	Instytut Nauk o Informacji Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN	2021
	3.	Czapliński, Przemysław	Polska do wymiany. Późna nowoczesność i nasze wielkie narracje	WAB	2009	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕЃУКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА 2				
2.	Код	СС-2023-з-8-4				
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики на Словенскиот исток и на Словенскиот запад.					
11.	Содржина на предметната програма: Слатија Ортодокса и Слатија Романа 2. Источната културна традиција и комуникација кај Словените (развој и влијанија) 2. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Orthodoxa врз оформувањето на современите културни продукции кај Источните Словени и преплетувањето и разликите со културната традиција на Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки. Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување. Западната културна традиција и комуникација кај Словените (развој и влијанија) 2. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот запад. Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Romana и на останатите религии врз оформувањето на современите културни продукции кај Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки. Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.		
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009	
	3.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html			
	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2.	1.		History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CH%5CI%5CHistoryof-Ukraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history		
	2.		A short history of Slovenia https://www.gov.si/en/news/2021-04-14-a-short-history-of-slovenia/ Croatia: A Curriculum Guide for Secondary School Teachers https://www.ucis.pitt.edu/schoolsandcommunity/sites/default/files/Croatia.pdf			
3.		Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about-slovakia/brief-history-of				

Прилог бр. 3.б.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1

ВТОРА ГОДИНА

III семестар

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор Странски лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Роза Тасевска	Изучаем рускиот јазик	Универзитет „Кирил и Методиј“, - Скопје	2008
	2.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска“, - Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Рускиот јазик, Москва	2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковий переводческиот словарь,, (Справочно пособие)	Москва, Флинта	2006

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да користат двојазични и да ги пронаоѓаат општите форми на лексемите како заглавни зборови во речникот.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се ад адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целниот јазик. (почетен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
	2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
	3.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
	2.	Jerzy Pieńkos	Przekład i tłumacz we współczesnym świecie	PWN	1998
	3.	И.С. Алексеева	Професионални тренинг переводчика	Издательство Союз	2008

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од чешки на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно. - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			чешки/македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
	2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
	2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведни забелешки со цел примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Претставување на техниките и стратегиите на преведувањето со цел развивање на способност за анализирање, синтетизирање и разбирање.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
22.2.	Дополнителна литература			
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tije jezike/Antologija na литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)</i>	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор Странски лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, - Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,, - Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да користат двојазични и да ги пронаоѓаат општите форми на лексемите како заглавни зборови во речникот.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се адаптирани за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (почетен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
	3.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
		2.	Jerzy Pieńkos	Przekład i tłumacz we współczesnym świecie	PWN	1998
3.	И.С. Алексева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од чешки на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно. - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			чешки/македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
	2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
	2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-3-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведни забелешки со цел примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Претставување на техниките и стратегиите на преведувањето со цел развивање на способност за анализирање, синтетизирање и разбирање.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и словенечки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник)</i> ,	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)</i>	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРЕДБЕНА ГРАМАТИКА НА СЛОВЕНСКИТЕ ЈАЗИЦИ 1			
2.	Код	СС-2023-л1-3-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Разликување на периодите во историскиот развој на словенското јазично семејство. - Препознавање на сите словенски јазици според основните јазични карактеристики. - Усвојување на компаративниот метод што лежи во основата на секоја наука.				
-	Содржина на предметната програма: Воведни информации од дијахронски и од синхронски аспект за словенските јазици. Индоевропски прајазик. Индоевропско јазично семејство. Балтословенска заедница. Прасловенски јазик – периодизација, територија, контакти. Фонолошки особености на прасловенскиот јазик. Вокалниот и консонантскиот систем на словенските јазици во дијахронија и во синхронија. Акцентски особености. Читање, превод и анализа на текстови на сите словенски јазици. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
		2.	Mihaljević, M.	Slavenska poredbena gramatika 1. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2014
		3.	Mihaljević M.	Slavenska poredbena gramatika 2. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Супрун, А. Е.	Праславјански јазик	Минск: Универзитетско	1993
		2.	Пипер, П.	Увод у славистику 1	Београд: Завод за уџбенике и наставна средства	1998, 2000
	3.	Ђорђевић, Р.	Увод у контрастирање језика (4. изд.).	Београд: Филолошки факултет	2000	
	4.	Šekli, M.	Tipologija lingvogeneza slovanskih jezika	Ljubljana: Založba ZRC	2018	

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит Вовед во преведувањето 1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			
	Задолжителна литература (до три)			
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов
		1.	Роза Тасевска	Изучаем рускиот јазик
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.
		3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.
	22.2	Дополнителна литература (до три)		
		Ред.број	Автор	Наслов
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковий переводческиот словарь,, (Справочно пособие)
		2.		
3.				
	Издавач	Година		
	Универзитет „Кирил и Методиј,,-Скопје	2008		
	„Матица Македонска,,-Скопје	1996		
	Рускиот јазик, Москва	2009		
	Москва, Фланта	2006		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да препознаат лексика и граматички конструкции во полскиот јазик кои се проблематични за превод и да пронајдат решение.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се ад адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 1 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2003
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
		3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар, С. Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	И.С. Алексеева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008
	3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsoglavac, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: Анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
		3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	2009	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Анализа на текстови и примена на соодветни техники на преведувањето.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит Вовед во преведувањето 1			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, -Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да препознаат лексика и граматички конструкции во полскиот јазик кои се проблематични за превод и да пронајдат решение.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се ад адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 1 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2003
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
	3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар, С. Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	И.С. Алексева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008
3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsoglavac, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
		3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	2009	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-4-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Анализа на текстови и примена на соодветни техники на преведувањето.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРЕДБЕНА ГРАМАТИКА НА СЛОВЕНСКИТЕ ЈАЗИЦИ 2			
2.	Код	СС-2023-л1-4-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Разликување на периодите во историскиот развој на словенското јазично семејство. - Препознавање на сите словенски јазични според основните јазични карактеристики. - Усвојување на компаративниот метод што лежи во основата на секоја наука.				
-	Содржина на предметната програма: Основни морфолошки карактеристики на прасловенскиот и на современите словенски јазични – преглед и споредба. Читање, превод и анализа на текстови на сите словенски јазични. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
		2.	Mihaljević, M.	Slavska poredbena gramatika 1. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2014
	3.	Mihaljević M.	Slavska poredbena gramatika 2. Dio	Školska knjiga, Zagreb	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Супрун, А. Е.	Праславјански јазик	Минск: Универзитетско	1993
		2.	Пипер, П.	Увод у славистику 1	Београд: Завод за уџбенике и наставна средства	1998, 2000
		3.	Ђорђевић, Р.	Увод у контрастирање језика (4. изд.).	Београд: Филолошки факултет	2000
		4.	Šekli, M.	Tipologija lingvogeneza slovanskih jezika	Ljubljana: Založba ZRC	2018

V СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит Вовед во преведувањето 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Роза Тасевска	Изучаем рускиј јазик	Универзитет „Кирил и Методиј“, -Скопје	2008
	2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,„Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Рускиј јазик, Москва	2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковий переводческиј словарь,, (Справочно пособие)	Москва, Флинта	2006
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да користат двојазични и еднојазични речници и да ги пронаоѓаат општите форми на лексемите како заглавни зборови во речникот.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови од различни стилови - книжевен, технички, разговорен, новинарски итн., со тоа што изборот е на поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се адаптирани за деца, детска книжевност и адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (почетен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
	3.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
		2.	Jerzy Pieńkos	Przekład i tłumacz we współczesnym świecie	PWN	1998
3.	И.С. Алексеева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од чешки на македонски јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Со вежбањето на преводот од чешки на македонски јазик се опфаќа општа тематика, деловна кореспонденција со цел совладување на синтаксички и лексички структури од областа на економијата, банкарството, правото и културата. Анализи на текстови и нивна разработка. Треба да се посвети внимание на: стилските особености, еквиваленција и сличноста на македонскиот и чешкиот јазик. Превод на кратки книжевни дела: расказ, есеј..				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	2009		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А1 (СЛОВ-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.		1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
		3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
		2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)</i>	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
		3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето,	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазици. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит Вовед во преведувањето 2			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			руски/македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучае руски јазик	Универзитет „Кирил и Методиј“, - Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска, - Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Руски јазик, Москва	2009	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,“ (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ Б1 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да користат двојазични и еднојазични речници и да ги пронаоѓаат општите форми на лексемите како заглавни зборови во речникот.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови од различни стилови - книжевен, технички, разговорен, новинарски итн., со тоа што изборот е на поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се адаптирани за деца, детска книжевност и адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (почетен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
		3.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
		2.	Jerzy Pieńkos	Przekład i tłumacz we współczesnym świecie	PWN	1998
3.		И.С. Алексеева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од чешки на македонски јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Со вежбањето на преводот од чешки на македонски јазик се опфаќа општа тематика, деловна кореспонденција со цел совладување на синтаксички и лексички структури од областа на економијата, банкарството, правото и културата. Анализи на текстови и нивна разработка. Треба да се посвети внимание на: стилските особености, еквиваленција и сличноста на македонскиот и чешкиот јазик. Превод на кратки книжевни дела: расказ, есеј..				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	2009		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б1 (СЛОВ-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и словенечки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
	2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник)</i> ,	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
	3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
	2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)</i>	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
	3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето,</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-5-3р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Виш лектор Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентот за продлабочено изучување на руската терминологија и употреба на истата во областа на преведувањето од руски на македонски јазик и обратно.				
11.	Содржина на предметната програма: Терминологијата како дел од лингвистичка наука. Лингвистички компоненти на терминологијата: според процесот на обновување; неологизмите во современиот руски јазик: а) со заемање на поимот заедно со туѓиот збор; б) со преосмислување на зборот; в) според потеклото на зборовите, т.е. интернационализми; г) калки; д) според сферата на употреба: право, економија, деловна администрација, информатика, култура, специјална терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Терминолошки речници	МАНУ	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ А2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазици. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по Практика на преведувањето 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, -Скопје	2008
		2.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,, -Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006
		2.	Дуглас Робинсон	Как статья переводчиком Введение в теорию и практику перевода	Кудиц-пресс, Москва	2007
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ А2 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да препознаат лексика и граматички конструкции во полскиот јазик кои се проблематични за превод и да пронајдат решение.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови од различни стилови - книжевен, технички, разговорен, новинарски итн. Акцент се става на посложени текстови, во кои треба да се пронајдат елементи кои се проблематични за превод врз основа на разликата на јазичните системи. Работење на изнаоѓање можни преводни решенија и нивна анализа и интерпретација. (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 1 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2003
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
		3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар, С. Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	И.С. Алексејева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008
	3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsočlavec, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priručnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Со вежбањето на преводот од македонски на чешки јазик се опфаќа општа тематика, деловна кореспонденција со цел совладување на синтаксички и лексички структури од областа на економијата, банкарството, правото и културата. Анализи на текстови и нивна разработка. Треба да се посвети внимание на: стилските особености, еквиваленција и сличноста на македонскиот и чешкиот јазик. Превод на кратки книжевни дела: расказ, есеј..				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А2 (СЛОВ-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

22.2.

Реден број на прилогот:

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ Б2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по Практика на преведувањето 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, -Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,„Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006
		2.	Дуглас Робинсон	Как стать переводчиком Введение в теорию и практику перевода	Кудиц-пресс, Москва	2007
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ Б2 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да препознаат лексика и граматички конструкции во полскиот јазик кои се проблематични за превод и да пронајдат решение.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови од различни стилови - книжевен, технички, разговорен, новинарски итн. Акцент се става на посложени текстови, во кои треба да се пронајдат елементи кои се проблематични за превод врз основа на разликата на јазичните системи. Работење на изнаоѓање можни преводни решенија и нивна анализа и интерпретација. (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 1 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2003
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
	3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар, С. Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополинска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	И.С. Алексеева	Професионалниот тренинг на преводчикот	Издательство Союз	2008
3.	А. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsoglavac, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет		ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (МАК-ЧЕШ)		
2.	Код		СС-2023-л1-6-2ч		
3.	Студиска програма		Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник		Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Со вежбањето на преводот од македонски на чешки јазик се опфаќа општа тематика, деловна кореспонденција со цел совладување на синтаксички и лексички структури од областа на економијата, банкарството, правото и културата. Анализи на текстови и нивна разработка. Треба да се посвети внимание на: стилските особености, еквиваленција и сличноста на македонскиот и чешкиот јазик. Превод на кратки книжевни дела: расказ, есеј..				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		2+2		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови
			15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	20 часови
			16.2	Самостојни задачи	20 часови
			16.3	Домашно учење	20 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б2 (СЛОВ-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и словенечки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-6-3р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Виш лектор Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентот за продлабочено изучување на руската терминологија и употреба на истата во областа на преведувањето од руски на македонски јазик и обратно. Вежбање на преведување правни документи (договори за застапување, купопродажни договори и др.)				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување на документи од различни сфери на употреба: право, економија, деловна администрација, информатика, култура; специјална терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Терминолошки речници	МАНУ	
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО АЗ (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Екатерина Терзијоска, виш лектор Ирен Алчевска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на лични документи од типот резиме, автобиографија, анкета. Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит Практика на преведувањето 2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		2.	Т.Н.Базанова	Бизнес и корреспонденција	Русский язык, Москва	2009
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2009
		2.	Дуглас Робинсон	Как стать переводчиком Введение в теорию и практику перевода	Кудиц-пресс, Москва	2007
3.	В.В.Паневчик	Деловое письмо	Минск, Амалфея	2000		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ АЗ (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска со асистент/лектор по полски јазик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се остречат студентите да препознаат лош превод и да разликуваат буквален нелогичен превод од соодветен професионален превод.				
11.	Содржина на предметната програма: Работење со текстови кои се среќаваат во секојдневниот живот, од различни стилови – новинарски, разговорен, книжевен, научен и сл. Анализа и интерпретација на текстовите во оригинал. Пронаоѓање елементи кои можат да бидат проблематични за превод. Анализа на различни преводни решенија. Применување на преводни техники: парафраза, транспозиција, репродукција на фраземи, заемки, калки и сл. Пронаоѓање решенија за „непреводливи“ елементи во преводот и дискусии на таа тема.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 2 (мак-пол.)			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			полски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
		2.	B. Gajewska, M. Pawlus	Słownik synonimów i antonimów	Park, Bielsko Biała	2002
	3.	red. L. Drabik	Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny	PWN	2002	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mirosław Bańko	Słownik peryfraz czyli wyrażen omownych	PWN	2002
		2.	Małgorzata Kita, Edward Polański	Słownik tematyczny języka polskiego	Wydawnictwo Literatura	2002
3.	Stanisław Skorupka	Słownik frazeologiczny języka polskiego	Wiedza powszechna	1993		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО АЗ (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на лични документи од типот резиме, автобиографија, анкета. Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик. Терминологијата како лингвистичка дисциплина. Лингвистички компоненти на терминологијата: заемки, калки, новосоздадени термини, интернационализми. Терминолошки полиња: деловна комуникација, информатика, правна терминологија, политичка и административна терминологија, образование, култура, иметност, воена терминологија, друга терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová-Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО АЗ (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и словенечки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО БЗ (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Екатерина Терзијоска, виш лектор Ирен Алчевска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на лични документи од типот резиме, автобиографија, анкета. Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит Практика на преведувањето 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднаги	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		2.	Т.Н.Базанова	Бизнес и корреспонденција	Русский язык, Москва	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2009
		2.	Дуглас Робинсон	Как стать переводчиком Введение в теорию и практику перевода	Кудиц-пресс, Москва	2007
3.	В.В.Паневчик	Деловое письмо	Минск, Амалфея	2000		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ БЗ (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска со асистент/лектор по полски јазик			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се остручат студентите да препознаат лош превод и да разликуваат буквален нелогичен превод од соодветен професионален превод.				
11.	Содржина на предметната програма: Работење со текстови кои се среќаваат во секојдневниот живот, од различни стилови – новинарски, разговорен, книжевен, научен и сл. Анализа и интерпретација на текстовите во оригинал. Пронаоѓање елементи кои можат да бидат проблематични за превод. Анализа на различни преводни решенија. Применување на преводни техники: парафраза, транспозиција, репродукција на фраземи, заемки, калки и сл. Пронаоѓање решенија за „непреводливи“ елементи во преводот и дискусии на таа тема.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Практика на преведување Б 2 (мак.-пол.)		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		полски и македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
		2.	B. Gajewska, M. Pawlus	Słownik synonimów i antonimów	Park, Bielsko Biała	2002
		3.	red. L. Drabik	Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny	PWN	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mirosław Bańko	Słownik peryfraz czyli wyrażeń omownych	PWN	2002
		2.	Małgorzata Kita, Edward Polański	Słownik tematyczny języka polskiego	Wydawnictwo Literatura	2002
	3.	Stanisław Skorupka	Słownik frazeologiczny języka polskiego	Wiedza powszechna	1993	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО БЗ (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на лични документи од типот резиме, автобиографија, анкета. Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик. Терминологијата како лингвистичка дисциплина. Лингвистички компоненти на терминологијата: заемки, калки, новосоздадени термини, интернационализми. Терминолошки полиња: деловна комуникација, информатика, правна терминологија, политичка и административна терминологија, образование, култура, иметност, воена терминологија, друга терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vlahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová-Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО БЗ (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В1 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-3р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор Странски лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, - Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,, - Скопје	1996
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В1 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-3п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да користат двојазични и да ги пронаоѓаат општите форми на лексемите како заглавни зборови во речникот.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се ад адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (почетен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
	2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	1995
	3.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
	2.	Jerzy Pieńkos	Przekład i tłumacz we współczesnym świecie	PWN	1998
	3.	И.С. Алексеева	Професионални тренинг переводчика	Издательство Союз	2008

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В1 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-3ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од чешки на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно. - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			чешки/македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
	2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
	2.	R. Frantlová-Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
	3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В1 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-7-3с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведни забелешки со цел примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Претставување на техниките и стратегиите на преведувањето со цел развивање на способност за анализирање, синтетизирање и разбирање.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2009
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)</i>	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ А4 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Екатерина Терзијоска, виш лектор Ирен Алчевска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на деловни писма за внатрешна преписка од типот (молба, барање, расписка, пропратно писмо, полномошно и др.) и надворешна кореспонденција од типот (писмо-молба/барање/соопштение и др.) Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен ипот по предметот Практика на преведувањето 3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		2.	Т.Н.Базанова	Бизнес и кореспонденција	Русский язык, Москва	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2009
		2.	Бојчев, Мојсов	Деловна кореспонденција	НИП „Нова Македонија“,Скопје	1996
3.		В.В.Паневчик	Деловое письмо	Минск, Амалфея	2000	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ А4 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се остручат студентите да преведуваат професионално каков било текст, од различни стилови и да се елиминираат грешките типични за непрофесионален превод: интерференции од јазикот оригинал, неграматички конструкции под влијание на оригиналот, буквален превод без смисла и сл.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод на текстови од повисок стил – книжевен, научен, новинарски, технички, деловен и сл. Анализа на оригинални текстови и нивна интерпретација, со цел подобро да се пренесе содржината на целниот јазик. Препознавање на непреводливите елементи во текстот и изнаоѓање преводни решенија. Интерпретации на различни преводни решенија и дискусии за преводните варијанти. Применување на преведувачки техники и стратегии во конкретни ситуации.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Положен Практика на преведување Б 3 (мак.-пол.)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			полски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stanisław Skorupka	Słownik frazeologiczny języka polskiego	Wiedza powszechna	1993
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
		3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsočlavec, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Искра Ликоманова	Преводът между теорията и практиката	Универзитетско издателство „Св. Кимент Охридски“	2002
		2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2002
3.		ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Мацоска, Е. Јачева-Улчар,	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А4 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Во континуитет со претходните курсеви по превод се продлабочуваат вештините на студентите преку анализа на текстови од различни области, определување и совладување специјализирана терминологија, одредување на интерференции од други јазици, неадекватен превод и сл. Акцентот е ставен на специјалните јазици и стилови и совладувањето на грешките при пренесувањето во јазикот – цел, кој не е мајчиниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová-Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО А4 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.		1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник)</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
		3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
		2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Sankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
		3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ Б4 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Екатерина Терзијоска, виш лектор Ирен Алчевска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно).Посебен акцент се става на составување на деловни писма за внатрешна преписка од типот (молба, барање, расписка, пропатно писмо, полномошно и др.) и надворешна кореспонденција од типот (писмо-молба/барање/соопштение и др.) Слободна употреба на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен ипот по предметот Практика на преведувањето 3			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ускова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		2.	Т.Н.Базанова	Бизнес и кореспонденција	Русский язык, Москва	2009
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2009
		2.	Бојчев, Мојсов	Деловна кореспонденција	НИП „Нова Македонија“,Скопје	1996
3.	В.В.Паневчик	Деловое письмо	Минск, Амалфея	2000		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕ Б4 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се остречат студентите да преведуваат професионално каков било текст, од различни стилови и да се елиминираат грешките типични за непрофесионален превод: интерференции од јазикот оригинал, неграматички конструкции под влијание на оригиналот, буквален превод без смисла и сл.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод на текстови од повисок стил – книжевен, научен, новинарски, технички, деловен и сл. Анализа на оригинални текстови и нивна интерпретација, со цел подобро да се пренесе содржината на целниот јазик. Препознавање на непреводливите елементи во текстот и изнаоѓање преводни решенија. Интерпретации на различни преводни решенија и дискусии за преводните варијанти. Применување на преведувачки техники и стратегии во конкретни ситуации.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Положен Практика на преведување Б 3 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Stanisław Skorupka	Słownik frazeologiczny języka polskiego	Wiedza powszechna	1993
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
	3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Stršoglavac, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Искра Ликоманова	Преводът между теорията и практиката	Универзитетско издателство „Св. Кимент Охридски“	2002
		2.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2002
3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар,	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б4 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување на разни книжевни и стручни текстови од македонски на чешки јазик преку вежбање и усовршување на техниката на преведување - способност за анализа на релација текст/контекст - способност за контрастивен пристап (јазичен-литературен, мајчин-странски јазик, културно-цивилизациски пристап) - способност за користење наставно средства и медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Во континуитет со претходните курсеви по превод се продлабочуваат вештините на студентите преку анализа на текстови од различни области, определување и совладување специјализирана терминологија, одредување на интерференции од други јазици, неадекватен превод и сл. Акцентот е ставен на специјалните јазици и стилови и совладувањето на грешките при пренесувањето во јазикот – цел, кој не е мајчиниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Чешки/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová-Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО Б4 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Квалитетно прведување по одделни функционални стилови. Книжевен превод. Квалитетни стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.		1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник),	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
		3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
		2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
		3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В2 (МАК-РУС)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-3р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за преведување од руски на македонски јазик и обратно според наставната програма. Се реализира писмено и усно.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на руски/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазици. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит Вовед во преведувањето 1			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Кирил и Методиј“, -Скопје	2008
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,,Скопје	1996
		3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденција.	Русский язык, Москва	2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.Л.Нелюбин	„Толковый переводческий словарь,, (Справочное пособие)	Москва, Флинта	2006
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В2 (МАК-ПОЛ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-3п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособат студентите да препознаат лексика и граматички конструкции во полскиот јазик кои се проблематични за превод и да пронајдат решение.				
11.	Содржина на предметната програма: Превод и интерпретација на полски текстови - поедноставни и лесни текстови. Акцент на текстови кои се ад адаптации за странци, со цел да се совлада основната лексика и граматичките конструкции, како и нивниот трансфер во целиот јазик. (продолжителен курс)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	50 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Положен Практика на преведување Б 1 (мак.-пол.)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	полски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	red. Elżbieta Sobol	Mały słownik języka polskiego	PWN	2003
		2.	главен ред. Кирил Конески	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2003-2015
		3.	ред. Ж.Цветковски, С.Веновска-Антевска, С. Груевска-Маџоска, Е. Јачева-Улчар, С. Саздов	Правопис на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Видоески, В. Пјанка и З. Тополињска	Македонско-полски и полско-македонски речник	PWN и Македонска книга	1990
		2.	И.С. Алексеева	Професионални тренинг преводачка	Издательство Союз	2008
	3.	A. Bračić, R. Crvelin, L. Mihovilović, Đ. Strsoglavac, A. Šetina	Sosedovi trdi orehi. Prevajalski priročnik	Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta	2012	

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В2 (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-3ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - вежбање и усовршување на техниката на превод - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контекстуализација на комуникативните содржини - способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на текстови: зборови и изрази и нивно пренесување на чешки/македонски јазик во конкретен контекст; препознавање сличности и разлики на лексичко и граматичко ниво во двата јазика. Превод на тематски адаптирани текстови (писмено и усно). Разбирање на појдовниот јазик и пренесување на содржината со соодветни јазични средства во преводниот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blahoslav Hečko	Dobrodružství překladu	Ivo Zelezný, Praha	2000
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон - задачата на преведувачот	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Jiří Levý	Umění překladů	Ivo Zelezný, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kol. autorů	Překládání a čeština	HandH	2003
		2.	R. Frantlová- Bláhová	I slohu se dá naučit	Nakladatelství Olomouc	1997
3.	Kol. autorů	Jak napsat odborný text	Praha	2009		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО В2 (МАК-СЛОВ)			
2.	Код	СС-2023-л1-8-3с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Примена на знаењата од областа на словенечкиот и македонскиот јазик во насока на постигнувањето квалитетен и коректен превод. Анализа на текстови и примена на соодветни техники на преведувањето.				
-	Содржина на предметната програма: Книжевни и стручни преводи со примена на одделна терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	Николиќ-Арсова, Л.	Преведување: теорија и практика	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
	2.	Аризанковска, Л.	„Проблеми при преведувањето од македонски на словенечки јазик“, <i>XXXIII Меѓународна научна конференција, Охрид, 2006, (Зборник)</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 57–68.	2007
	3.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Аризанковска, Л.	Избор од современата словенечка литература во превод на македонски јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2011
	2.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike/Антологија на литературата на Иван Цанкар со превод на странски јазици (на македонски јазик)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Znanstvena založba Filozofske fakultete.	2018
	3.	Аризанковска, Л.	Терминологијата во служба на преведувањето и толкувањето – европски и македонски искуства“, <i>Меѓународна научна конференција на тема: Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 87–95.	2015

Прилог бр. 3.в.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 2

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 2

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетокот на руската историја (10-14 век). Политичко уредување и религија. Руската држава (крај на 14 – средина на 16 век). Развојните тенденции во руското општество. Владеењето на династија Романови: Алексеј Михајлович, императорот Петар Први. Петровските реформи и нивното значење. Историско значење на дејноста на Петар Први; политички пресврти во периодот до управувањето на Елисавета.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
	2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).		2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА А1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина: Запознавање со полската историја и култура (во Полска и во емиграција), запознавање со современите состојби и трендови во полското општество, стопанство, култура, наука, функционирање на образовните и научните институции. Основни информации за Полска, полската историја и култура. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273-quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на чешката историја: од почетокот на преданијата до 9. век. Од 9. век, односно од доаѓањето на Кирил и Методиј во Моравија до 14. век. Владеењето на Карел IV и неговите наследници. Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, сè до 1918 г. Почетоците на писменоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křížovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978	
	2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996	
	3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009	
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002	
	2.	Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
	3.	Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б1		
2.	Код	СС-2023-л2-3-2р		
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник	лектор од Русија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија.			
11.	Содржина на предметната програма: Почетокот на руската историја (10-14 век). Политичко уредување и религија. Руската држава (крај на 14 – средина на 16 век). Развојните тенденции во руското општество. Владеењето на династија Романови: Алексеј Михајлович, императорот Петар Први. Петровските реформи и нивното значење. Историско значење на дејноста на Петар Први; политички пресврти во периодот до управувањето на Елисавета.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.
		16.3	Домашно учење	35 ч.
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература			

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
	2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).		2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА Б1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	<p>Содржина: Запознавање со полската историја и култура (во Полска и во емиграција), запознавање со современите состојби и трендови во полското општество, стопанство, култура, наука, функционирање на образовните и научните институции.</p> <p>Основни информации за Полска, полската историја и култура. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273-quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на чешката историја: од почетокот на преданијата до 9. век. Од 9. век, односно од доаѓањето на Кирил и Методиј во Моравија до 14. век. Владеењето на Карел IV и неговите наследници. Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, сè до 1918 г. Почетоците на писменоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křížovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизацискиот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизациските особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.		1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978
		2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996
		3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002
		2.	Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005
		3.	Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	СС-2023-л2-3-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Усвојување на старословенските азбуки 2. Расчитување на старословенски текстови 3. Препознавање на гласовните закони во старословенскиот				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на постанокот на старословенската писменост. Старословенски азбуки. Споменици- книжевни и епиграфски. Варијанти на црковнословенскиот. Фонологија. Вокален систем. Потекло и развој на вокалите. Промени во вокалниот систем: превој на вокалите; метатеза на ликвидите. Консонантски систем. Потекло и развој на консонантите. Промени во консонантскиот систем: палатализации, јотувања; промени во консонантските групи. Акцент. Вежби: читање на библиски текстови и на епиграфика на старословенски; расчитување на скратеници и анализа на фонолошките карактеристики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Црвенковска	Старословенска граматика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
		2.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	„Наша книга“	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославјанский јазик	Просвещение. Москва	1986
2.		М. Л. Ремнёва	Старославјанский јазик	МГУ, Москва	2011	
	3.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005	

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А2		
2.	Код	СС-2023-л2-4-1р		
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник	лектор од Русија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија			
11.	Содржина на предметната програма: Времето на владеење на Екатерина Втора (законодавна дејност на Екатерина Втора, нејзината внатрешна и надворешна политика. Почетоци на литературниот јазик). Павел Први, Александар Први., Николај Први, Александар Втори, Александар Трети. Политичко, општествено и социјално уредување и просветителство во периодот од 18-19 век. Начинот на живот и обичаите на Русите.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.
		16.3	Домашно учење	35 ч.
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА А2				
2.	Код	СС-2023-л2-4-1п				
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на периодот на развитокот на Полското општество од почетоците до 18 век и како тоа се остварува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полската историја и култура до периодот на поделбите (18 век). Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.		
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3	Домашно учење	35 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)	
	2.		https://culture.pl/en			
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html			
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM			
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Првата Чешкословачка република и првиот претседател Томаш Гарик Масарик. Чешка во периодот меѓу двете светски војни. Прашкото востание. 1948 г. и настаните во 50-тите години на 20. век. Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадифената револуција. Културно-политичките настани до денес. Развојот на чешката книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
2.						
3.						

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Л.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник</i> , кн. 39-40, 321–325	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Л. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost</i> (1963), letnik 19, številka 1	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pleterkega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: Времето на владеење на Екатерина Втора (законодавна дејност на Екатерина Втора, нејзината внатрешна и надворешна политика. Почетоци на литературниот јазик). Павел Први, Александар Први., Николај Први, Александар Втори, Александар Трети. Политичко, општествено и социјално уредување и просветителство во периодот од 18-19 век. Начинот на живот и обичаите на Русите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА Б2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на периодот на развитокот на Полското општество од почетоците до 18 век и како тоа се остварува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полската историја и култура до периодот на поделбите (18 век). Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)	
	2.		https://culture.pl/en			
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html			
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM			
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Првата Чешкословачка република и првиот претседател Томаш Гарик Масарик. Чешка во периодот меѓу двете светски војни. Прашкото востание. 1948 г. и настаните во 50-тите години на 20. век. Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадифената револуција. Културно-политичките настани до денес. Развојот на чешката книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
		3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
	2.					
	3.					

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизацискиот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизациските особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Ј.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник</i> , кн. 39-40, 321–325	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Ј. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost</i> (1963), letnik 19, številka 1	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pleterškega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	СС-2023-л2-4-3			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Старословенски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Морфолошка анализа на старословенски текстови 2. Оспособување за користење на старословенски речник 3. Преведување од старословенски на македонски				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија. Именки. Основи на именките. Заменки. Палатална и непалатална промена на заменките. Придавки. Проста и сложена промена на придавките. Броеви. Прилози. Синтакса на падежните форми. Глаголи. Класификација на глаголите по групи. Презент. Императив. Аорист. Имперфект. Именски форми на глаголите. Сложени глаголски форми. Значење и употреба на глаголските времиња. Неменливи зборови. Лексика. Вежби: читање, превод и морфолошка анализа на библиски текстови. Работа со речник и запознавање со лексиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

		Положен испит по Старословенски јазик 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Е. Црвенковска	Старословенска граматика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
		2.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1997
		3.	Р. Угринова-Скаловска	Панонски легенди	„Наша книга“	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. А. Хабургаев	Старославјански јазик	Просвещение. Москва	1986
2.		М. Л. Ремнёва	Старославјански јазик	МГУ, Москва	2011	
	3.	St. Damjanović	Staroslavenski jezik	Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb	2005	

V СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА АЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: Владеење на императорот Николај Втори. Думската монархија (1907-1914). Периодот на двете револуции во Русија (1905-1917). Периодот на комунизмот (1917-1993). Втората светска војна (1941-1945). Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Русите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
		2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА АЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со периодот на развитокот на Полското општество од 18 до 20 век и како тоа се осликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полска за време на поделбите и по нив. Првата, втората и третата полска Република. Ситуацијата во стопанството, посебен осврт на науката, културата и начинот на функционирање на образовните институции. Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА АЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, се до 1918 г. Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Чесите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson		Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Dějiny 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА АЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978
	2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996
	3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009
	Дополнителна литература				
22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002
	2.	Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005
	3.	Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА БЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: Владеење на императорот Николај Втори. Думската монархија (1907-1914). Периодот на двете револуции во Русија (1905-1917). Периодот на комунизмот (1917-1993). Втората светска војна (1941-1945). Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Русите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
		2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА БЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со периодот на развитокот на Полското општество од 18 до 20 век и како тоа се осликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полска за време на поделбите и по нив. Првата, втората и третата полска Република. Ситуацијата во стопанството, посебен осврт на науката, културата и начинот на функционирање на образовните институции. Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
		3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА БЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, се до 1918 г. Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Чесите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson		Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Dějiny 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
		3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА БЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-5-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизацискиот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизациските особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978
	2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996
	3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009
	Дополнителна литература				
22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002
	2.	Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005
	3.	Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА VI			
2.	Код	СС-2023-л2-5-3р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетокот на руската историја (10-14 век). Политичко уредување и религија. Руската држава (крај на 14 – средина на 16 век). Развојните тенденции во руското општество. Владеењето на династија Романови: Алексеј Михајлович, императорот Петар Први. Петровските реформи и нивното значење. Историско значење на дејноста на Петар Први; политички пресврти во периодот до управувањето на Елисавета.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).		2004
		2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА VI			
2.	Код	СС-2023-л2-5-3п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	<p>Содржина: Запознавање со полската историја и култура (во Полска и во емиграција), запознавање со современите состојби и трендови во полското општество, стопанство, култура, наука, функционирање на образовните и научните институции.</p> <p>Основни информации за Полска, полската историја и култура. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273-quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В1			
2.	Код	СС-2023-л2-5-3ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на чешката историја: од почетокот на преданијата до 9. век. Од 9. век, односно од доаѓањето на Кирил и Методиј во Моравија до 14. век. Владеењето на Карел IV и неговите наследници. Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, сè до 1918 г. Почетоците на писменоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křížovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В1			
2.	Код	СС-2023-л2-5-3с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизацискиот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизациските особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978
	2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996
	3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009
	22.2.	Дополнителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002
2.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005
3.		Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999

VI СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: 1953 – смртта на Сатлин. Дестабилизација во литературата и уметноста. Распаѓање на СССР (1993). Брак и семејство. Семејно-имотни односи до почетокот на 20 век. Семејно-брачни односи. Улогата на руската жена во семејството и општеството. Русија денес: политичко и административно уредување, внатрешна и надворешна политика на Русија. Законодавен дом – Државна дума. Плурализмот во РФ. Национална одбрана. Стопанство и индустрија. Култура и уметност. Јавен и приватен сектор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
	2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА А4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на современите состојби на Полското општество и како тоа се остварува во култура, уметноста, науката и јазикот. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-young.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадиџената револуција. Културно-политичките настани до денес. Чешката книжевност во периодот на т.н. „нормализација“ и по кадиџената револуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
2.						
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА А4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Мојност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Л.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник, кн. 39-40, 321–325</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Л. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost</i> (1963), letnik 19, številka 1	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pleterkega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: 1953 – смртта на Сатлин. Десталинизација во литературата и уметноста. Распаѓање на СССР (1993). Брак и семејство. Семејно-имотни односи до почетокот на 20 век. Семејно-брачни односи. Улогата на руската жена во семејството и општеството. Русија денес: политичко и административно уредување, внатрешна и надворешна политика на Русија. Законодавен дом – Државна дума. Плурализмот во РФ. Национална одбрана. Стопанство и индустрија. Култура и уметност. Јавен и приватен сектор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
		2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА Б4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на современите состојби на Полското општество и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-young.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадиџената револуција. Културно-политичките настани до денес. Чешката книжевност во периодот на т.н. „нормализација“ и по кадиџената револуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
2.						
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА Б4			
2.	Код	СС-2023-л2-6-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Мојност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Л.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник, кн. 39-40, 321–325</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Л. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost</i> (1963), letnik 19, številka 1	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pletersekega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В2		
2.	Код	СС-2023-л2-6-3р		
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник	лектор од Русија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија			
11.	Содржина на предметната програма: Времето на владеење на Екатерина Втора (законодавна дејност на Екатерина Втора, нејзината внатрешна и надворешна политика. Почетоци на литературниот јазик). Павел Први, Александар Први., Николај Први, Александар Втори, Александар Трети. Политичко, општествено и социјално уредување и просветителство во периодот од 18-19 век. Начинот на живот и обичаите на Русите.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.
		16.3	Домашно учење	35 ч.
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	руски/македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА В2			
2.	Код	СС-2023-л2-6-3п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на периодот на развитокот на Полското општество од почетоките до 18 век и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полската историја и култура до периодот на поделбите (18 век). Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)	
	2.		https://culture.pl/en			
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html			
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html			
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM			
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В2			
2.	Код	СС-2023-л2-6-3ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Првата Чешкословачка република и првиот претседател Томаш Гарик Масарик. Чешка во периодот меѓу двете светски војни. Прашкото востание. 1948 г. и настаните во 50-тите години на 20. век. Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадифената револуција. Културно-политичките настани до денес. Развојот на чешката книжевност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
2.						
3.						

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В2			
2.	Код	СС-2023-л2-6-3с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизацискиот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизациските особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Л.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник, кн. 39-40, 321–325</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Л. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost (1963), letnik 19, številka 1</i>	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pleterkega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА ВЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-7-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: Владеење на императорот Николај Втори. Думската монархија (1907-1914). Периодот на двете револуции во Русија (1905-1917). Периодот на комунизмот (1917-1993). Втората светска војна (1941-1945). Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Русите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
		2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
		3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
		2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА ВЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-7-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со периодот на развитокот на Полското општество од 18 до 20 век и како тоа се осликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полска за време на поделбите и по нив. Првата, втората и третата полска Република. Ситуацијата во стопанството, посебен осврт на науката, културата и начинот на функционирање на образовните институции. Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
		3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА ВЗ			
2.	Код	СС-2023-л2-7-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Хуситските војни. Почеток на 30-годишната војна (1618-1648). Рекатолизација на Чешка и владеењето на Хабзбуршката династија, се до 1918 г. Литература, театар, музика, архитектура, сликарство. Стереотипите во однесувањето на Чесите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		чешки/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson		Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Dějiny 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
		3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Lehár, A. Stich, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В3			
2.	Код	СС-2023-л2-7-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Можност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Полјански, Х.	Македонија и Словенија	Скопје: Култура	1978	
	2.	Kos J.	Duhovna zgodovina Slovencev	Ljubljana: Slovenska matica	1996	
	3.	Grdina, I.	Slovenci med tradicijo in perspektivo	Ljubljana: Študentska založba	2009	
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Melik, V.	Slovenci 1848-1918 Razprave in članki	Maribor: Litera	2002	
	2.	Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
	3.	Група автори	Македонците и Словенците во Југославија/ Makedonci in Slovenci v Jugoslaviji (Зборник)	Скопје:ИНИ/ Ljubljana: FF	1999	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНСЕКУТИВНО И СИМУЛТАНО ТОЛКУВАЊЕ (РУС-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л2-7-2р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	М-р Екатерина Терзијоска, виш лектор М-р Ирен Алчевска, виш лектор лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): создавање навики кај студентите за усно преведување од руски на македонски јазик и обратно во областа на деловен јазик, техники за брзо бележење. создавање навики кај студентите за усно преведување од руски на македонски јазик и обратно во областа на деловен јазик, техники на симултано преведување. Се реализира усно.				
11.	Содржина на предметната програма: деловен јазик од областа на политиката, економијата, правото и др.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	положен испит Практика на преведување 3			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		руски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Актуелни текстови од печатот и интернет			
		2.	Усикова. Р.П., Попспирова. Т.В., Тасевска.Р.,	Руски јазик за сите. Курс за напреднати.	„Матица Македонска,,.Скопје	1996
		3.	Т.Н.Базанова	Бизнес кореспонденција.	Русский язык, Москва	2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.		Терминолошки речници	МАНУ		
	2.					
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНСЕКУТИВНО И СИМУЛТАНО ТОЛКУВАЊЕ (ПОЛ-МАК) / КОНСЕКУТИВЕН И СИМУЛТАН ПРЕВОД (ПОЛ-МК)			
2.	Код	СС-2023-л2-7-2п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Лидија Танушевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се острчуваат консекутивно и симултано да преведат текст од полски на македонски јазик и обратно, употребувајќи специјализирана лексика				
11.	Содржина на предметната програма: Се обработуваат техники на бележење, на вежбање на меморијата, на селектирање важни податоци и се преведуваат текстови со специјализирана лексика. Се вежба превод во обата правца, со помош на лабораториска опрема, при што се обрнува внимание на одредена лексика од специјализирани области (економска, правна, дневно-политичка, научно-истражувачка, службено-техничка, новинарска и сл.) При тоа се разработуваат техники на вежбање на меморијата, на изговор, на селектирање важни информации, сместување во време, разграничување на различни звуци и сл.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, полски,				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arkadiusz Belczyk	Poradnik tłumacza	IDEA	2002
		2.	И. С. Алексеева	Професионалниот тренинг на преводчикот	Издательство Союз	2008
		3.	Искра Ликоманова	Преводът между теорията и практиката	Универзитетско издателство „Св. Кимент Охридски“	2002
	4.	Jerzy Pieńkos	Podstawyprzekładoznawstwa. Od teorii do praktyki	Zakamycze	2003	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дуглас Робинсон	Как да станеш преводчик. Воведение во теорија и практика на преводот	Кудиц-прес	2007
		2.	Krzysztof Lipiński	Vademecum tłumacza	IDEA	2004
3.	red. D. Ludwiczak	Słownik wyrazów bliskoznacznych	Wiedza powszechna	1998		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНСЕКУТИВНО И СИМУЛТАНО ТОЛКУВАЊЕ (МАК-ЧЕШ)			
2.	Код	СС-2023-л2-7-2ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): преведување, со цел студентите постепено да изградат сопствен графички систем. Оваа техника се испробува преку вежбање на концентрацијата и меморијата. Сочинување на рационален систем на кратенки, симболи, посебни елементи на говорот. - способност за јавен настап - И.Т. компетенции - способност за контекстуализација на комуникациските содржини				
11.	Содржина на предметната програма: Се вежба превод во обата правца, со помош на лабораториска опрема, при што се обрнува внимание на одредена лексика од специјализирани области (економска, правна, дневно-политичка, научно-истражувачка, службено-техничка, новинарска и сл.) При тоа се разработуваат техники на вежбање на меморијата, на изговор, на селектирање важни информации, сместување во време, разграничување на различни звуци и сл. Вовед во симултано толкување, репродукција на кажаното во кабината служејќи се со истиот јазик на говорителот, време на зборување, стратегија и цел на толкувањето од еден на друг јазик и обратно. Бележење во кабина, толкување за време на конференции. Толкување на автентични и неавтентични говори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	положен испит Практика на преведување 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Актуелни текстови од печатот и интернетот			
	2.	Kol. autorů	Překládání a čeština	NHP Praha	2003
	3.	Т.Н.Базанова	Бизнес корреспонденция.	Русский язык, Москва	2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Терминолошки речници	МАНУ	
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНСЕКУТИВНО И СИМУЛТАНО ТОЛКУВАЊЕ (СЛОВ-МАК)			
2.	Код	СС-2023-л2-7-2с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку разновидни усни вежби, студентите се оспособуваат да толкуваат консекутивно и симултано од словенечки на македонски јазик и прецизно да ја репродуцираат содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Совладување на вештините за меморирање со постепена примена на техниките на бележење и Разбирање. односно анализа и синтеза на различни видови говори.				
11.	Содржина на предметната програма: Претставување на техниките на консекутивното и симултаното толкување низ примери од словенечки и македонски текстови и говори. Култура на говорно однесување. Комуникациски вештини-ефективен говор. Структура на ефективниот говор. Користење на зборообразувачкиот и на лексичкиот потенцијал на двата јазика и совладување на одреден терминологија. Консекутивно и симултано толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени говори на актуелни теми со бележење. Усовршување на дикцијата и на ставот при презентацијата на репродуцираниот говор и усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	1250 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Топоришиќ, Jože	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2003
		2.	Конески, Блаже	Граматика на македонскиот литературен јазик	Скопје: Просветно дело	2004
		3.	Pöchhacker, Franz	Introducing Interpreting Studies	London: Routledge	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gillies, Andrew	Note-Taking for Consecutive Interpreting: A Short Course	Saint Jerome Publications	2002
			Hendricks, V. Paul	Simultaneous Interpreting: a Practice book	London: Longman	1971
		2.	Пандев, Димитар	Говорење и пишување	Скопје: Просветно дело	2007
		3.	база на говори на ГД за толкување	Speech Repository, http://www.multilingualspeeches.tv/scic/portal/speech_repository		

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В4			
2.	Код	СС-2023-л2-8-1р			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор од Русија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со руската држава: историја, традиции, обичаи, менталитет, култура, уметност, религија и политичко уредување. Внатрешна и надворешна политика на Русија				
11.	Содржина на предметната програма: 1953 – смртта на Сатлин. Десталинизација во литературата и уметноста. Распаѓање на СССР (1993). Брак и семејство. Семејно-имотни односи до почетокот на 20 век. Семејно-брачни односи. Улогата на руската жена во семејството и општеството. Русија денес: политичко и административно уредување, внатрешна и надворешна политика на Русија. Законодавен дом – Државна дума. Плурализмот во РФ. Национална одбрана. Стопанство и индустрија. Култура и уметност. Јавен и приватен сектор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			руски/македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Т.В.Попспирова	Основен курс по историја и култура на Русија	Филолошки факултет „Блаже Конески“-	2009
	2.	Иванов, Б.Ю., Карев, В.М., Куксина, Е.И.	Энциклопедический словарь. История отечества		1998
	3.	Платонов, С.Ф.	Полный курс лекций по русской истории,	Изд-во "Крисефдд", Санкт-Петербург	1998
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.И. Моряков	История России (9-18 вв).	Феникс	2004
	2.	Ключевский, В.О.	Исторические портреты.	Изд-во "Правда", Москва	1990
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА В4			
2.	Код	СС-2023-л2-8-1п			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на современите состојби на Полското општество и како тоа се остварува во култура, уметноста, науката и јазикот. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-young.html			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В4			
2.	Код	СС-2023-л2-8-1ч			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова Странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со чешката култура и историја -способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: јазик, литература, историја и др.				
11.	Содржина на предметната програма: Демократските процеси во 60. години од 20 век познати како Прашка пролет. 1989 г. и кадиџената револуција. Културно-политичките настани до денес. Чешката книжевност во периодот на т.н. „нормализација“ и по кадиџената револуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	чешки/македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Paul Johnson	Dějiny 20. století	Rozmluvy, Praha	1991
		2.	V. Mencl, M. Hájek, M. Otáhal, E. Kadlecová	Křižovátky 20. století	Naše vojsko, Praha	1990
	3.	František Čapka	Dějiny zemí koruny české v datech	Nakladatelství Libri, Praha	1998	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
Ред.број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		J. Lehár, A. Stích, J. Janáčková, J. Holý	Česká literatura od počátku k dnešku	Nakladatelství Lidové noviny, Praha	2004	
2.						
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА В4			
2.	Код	СС-2023-л2-8-1с			
3.	Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот народ, неговата литература, култура и цивилизација. Преглед на развојот на словенечкиот писмен јазик во контекст на културно-цивилизациониот развој. Мојност за споредба со културно-историскиот развој на македонскиот народ и на неговиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Општ преглед на културно-цивилизационите особености на словенечкиот народ и неговиот јазик (литература, уметност, медиуми, занаети, кујна и сл.) од минатото до денес.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 ч.	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3	Домашно учење	35 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Л.	Општествено-културната улога на словенечкиот јазик во Македонија и на македонскиот јазик во Словенија, <i>Годишен зборник, кн. 39-40, 321–325</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2014
		2.	Аризанковска, Л. (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид 2007 (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2003
	3.	Kos, J.	Slovenska kultura in moderna civilizacija, <i>Sodobnost</i> (1963), letnik 19, številka 1	Ljubljana: Državna založba Slovenije	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Jasna Fischer in dr. (ured.)	Slovenska novejša zgodovina	Ljubljana: Mladinska knjiga	2005	
2.		Luthar, O., Perovšek, L. (ured.)	Zbornik Janka Pletersekega	Ljubljana: ZRC SAZU	2003	
3.	Vesna, M., Kozak J. K. (ured.)	Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU	Koper: Založba Annales	2008		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1. Наслов на наставниот предмет	СПОРТ И ЗДРАВЈЕ		
2. Код	СС-2023-п2-8-2		
3. Студиска програма	Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик		
4. Организатор на студиската програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика		
5. Степен	Прв циклус		
6. Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7. Број на ЕКТС	4
8. Наставник	Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент		
9. Предуслов за запишување на предметот	Нема		
10. Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојувањето на нови и усовршувањето на старите моторни знаења и вештини, подобрувањето на моторните, морфолошките и функционалните способности, социјалното напредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособувањето на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрувањето на квалитетот на животот во младоста, возрелата возраст и староста. Стекнувањето на знаења за структурата, правилата и принципите на тренирањето и процесот и на специфичностите на тренирањето на активност.			
11. Содржина на програмата А. Програм - основен редовен програм - кошарка, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролане, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови	120 часови		
14. Распределба на расположивото време	0+2		
15. Форми на наставните активности	15.1. Предавања – теоретска настава	/	
	15.2. Практични вежби	30 часови	
16. Други форми на активност	16.1. Моторни тестови	/	
	16.2. Самостојни задачи	/	
	16.3. Домашно учење	90 часови	
17. Начини на оценување	17.1. Моторни тестови	20 бодови	
	17.2. Семинарска работа/проект	20 бодови	
	17.3. Активности(приказ на иновативни вежби)	20 бодови	
	17.4. Завршен испит	40 бодови	
18. Критериуми за оценување	до 50 бодови	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)	
	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)	

	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(А)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		